...хы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 234 (6154)
НОЯБРИИН 28
СРЕДА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Модошодой дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха

Модо бэлэдхэл хадаа гүрэн түрын шухала удхашанартай хэрэг мүн. Манай ороной шэнэ барилганuудта, тэрэ тоодо коммунизмын агууехэ барилганuудта, модо ехээр хэрэгтэй гээшэ ой модоной промышленностиин бүхы хүдэлмэришэдэй уялга болоно.

Большевистскэ партиин, советскэ правительствын саг үргэлжын анхарал оролдолгын ашаар манай республикын модо бэлэдхэлэй предприятинууд шэнэ шэнэ машинуудаар зэбсэглэгдэжэ, хүдэлмэреэ улам бүри ехээр механизацилха аргатай болоо. Мүнөө хэдэ хэдэн участогуудта модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ ба бусад хүдэлмэринүүд машинаар хэгдэлэг болоо. «Бурмонголлес» трестын леспромхозуудта табиhан шахуу нимэ поточно линиинүүд хүдэлмэрилнэ. Эхэ оронойнгоо үгэhэн тэрээн техникые гүйсэдөөр ашаглаха, модо бэлэдхэлэй түсэбые дүүргэхэ, хэтүүлэн дүүргэхэ гээшэ модошодой зорилго мүн.

Модо бэлэдхэл дээрэ олон мянган хүдэлмэришэд, колхознигууд-сезоннигууд хүдэлмэрилнэ. Модошодой ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, ажабайдалыень улам hайжаруулха тушаа парти, правительствын табиhа байhан анхарал оролдолгоор урмашан, тэдэнэр Эхэ ороноо модо ехээр үгэхэ, модо бэлэдхэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ хүсэлэнтэй байна. Леспромхозуудай партийна организацинуул, директорые политическэ талаар орлогшонор хадаа модошодой дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, тэдэнэй ажалай эдэбхиие бүри дээшэлүүлхэ, социалистическэ мүрысөө бэлгэрүүлхэ уялгатай. Партийна организацинууд болбол модо бэлэдхэлэй арадай-ажахын ехэ удхашанартай байhые, модошодой урда табигдажа байhан зорилгые тэдэндэ үнэзэгыгөөр ойлгуулха ёhотой.

Гэбэшье, «Бурмонголлес» трестын олон леспромхозуудта модошодой дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Модо бэлэдхэлэй түсэбые леспромхозуудай муугаар дүүргэжэ байhанай нэгэн шухала шалтагаанииинь энэ болоно. Илангаяа, Баруун-Тарбагатайн, Черемуховска, Сэлэнгын леспромхозуудта агитационно-ниитын хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Модошодой дунда лекци, элидхэл, хөөрэлдөөн тон үсөөнөөр хэгдэнэ. Политическэ хүдэлмэридэ газетэ, журналнууд хэрэглэгдэнэгүй, газетэ уншалга эмхидхэгдэнэгүй. Черемуховска леспромхозой Харешино гэжэ участогта оройтоо 2 экземпляр «Бурят-Монгольская правда» захижа абадаг юм. Олон бурят колхознигуудай эндэ хүдэлмэрилдэг байбашье, «Бурят-Монголой үнэн» газетэ нэгышье захидаггүй байна. Гадна, захиhан газетэ, журналнууд саг соогоо асарагданагүй, ехэ оройтожо абтана. Харуулан ойлгуулха агитациин зүйлнүүд, уряа лозунгуууд, плакадууд гэхэ мэтэ тон үсөөн байна. Агитаторнуудай хэжэ байhан хүдэлмэри эдэ леспромхозуудай участогуудта харагданагүй. Теэд эдэ леспромхозуудай директорые политическэ талаар орлогшонор нүхэд Зенин, Лыхобоев, партийна организациин секретарьнар нүхэд Павлов, Савинов, Козулин гэгшэд агитаторнуудаа суглуулжа хөөрэлдэдэггүй, тэдэнтэй семинар үнгэргэдэггүй, захяа заабари үгэдэггүй юм. Тиихэдэ Черемуховска леспромхозой парторганизаци (секретарьниь нүхэр Савинов) сезоной эхилхэтэй хамта агитколлективэйнгээ составые шэнээр хаража үзэхэ, тэрэниие hайн бэлэдхэлтэй шэнэ агитаторнуудаар дүүргэхэ ёhотой байhан аад, мүнөөшье хүрэтэр тиигээгүй байна.

Иимэ дутагдалнууд юун дээрэhээ гараа6 гэхэдэ, эдэ хүтэлбэрилэгшэд ниитэ-политическэ хүдэлмэриин удхашанарые гүйсэд ойлгоогүй, тэрэниие хэрэгсээдэггүй байгаа. Иимэ ябадалаа дары орхижо, ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эрид hайжарууулха хэрэгтэй. Илангаяа мүнөө үедэ, арадай сүүдүүдые hунгаха hунгуулиин кампаниин үедэ, агитколлективүүдэй хүдэлмэриие эдэбхитэй болгохо, большевистскэ агитациин нүлөөндэ бүхы модошодые абаха шухала. Модо бэлэдхэлэй участок, пункт бүхэндэ манай ороной дотоодын ба гадаадын байдал тухай лекци, элидхэл, хөөрэлдөө саг үргэлжэ эмхидхэжэ байха, модошодой дунда ябуулагдаха агитационно хүдэлмэриие тэдэнэй урда табигдажа байhан зорилгонуудтай холбохо хэрэгтэй.

Леспромхозуудай партийна организацинууд, директорые политическэ талаар орлогшонор хүдэлмэришэдэй ба колхознигууд-сезоннигуудай хоорондо, участогуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөе эмхидхэжэ, тэрэниие хүтэлбэрилхэ зорилготой. Теэд тэрээндэ ёhо тэдыгээр хандаха ушарнууд олон үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Баруун-Тарбагатайн леспромхоздо социалистическэ мүрысөөнэй дүн саг соогоо гаргагдадаггүй, тэрэнэй ябаса показателиин доскала, ханын газетэдэ ба «дайшалхы хуудаhануудта» бэшэгдэдэггүй юм. Тиимэhээ уялгаяа хэнэй ямараар дүүргэжэ байhые, мүрысөөндэ хэнэй түрүүлжэ ябаhые мэдэхын аргагүй. Социалистическэ мүрысөө саашадаа нимээр хүтэлбэрилжэ болохогүй.

Модо бэлэдхэл дээрэ стахановскаар хүдэлмэрилдэг, техникые бүтээсэ ехэтэйгээр ашагладаг түрүүшүүл республика доторнай олон. Тэдэнэй дүй дүршэлдэ үргэн олон хүдэлмэришэдые hургаха, тиигэжэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын тула леспромхозуудай партийна организацинууд ба хүтэлбэрилэгшэд оролдохо ёhотой.

Модошодой культурна ажабайдалай эрилтэнүүдые гүйсэдөөр, хангаха хэрэг партийна организацинуудай гол анхаралда байха ёhотой. «Бурмонголлес» трестын леспромхозуудта 20 клуб, 30 гаран улаан булан бии. Теэд модошодой дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри үшөөл hайнаар ябуулагданагүй. Клубуудай хүдэлмэри ехэнхидээ кино харуулгаар хизаарлагдана. Тиихэдэ зарим леспромхозуудай, жэшээлхэдэ, Баргажанай леспромхозой участогуудта киношье саг соогоо харуулагданагүй. «Бурмонголлес» трестын хүтэлбэрилэгшэд түс леспромхоздо нүүдэл кино, хоёр радиоузел үгэхэбди гэжэ нёлондо найдуулhан аад, мүнөөшье хүрэтэр үгөөгүй. Олон леспромхозуудта приёмнигууд радиопитаниигүй дээрэhээ хүдэлмэрилнэгүй, модошодто зүжэг концерт харуулагданагүй. Мүн хүдэлмэришэдэй байрые муугаар түхеэрhэн, магазин, бани, столово мэтэнүүдэй хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилдэг баримтанууд олон. Трестын ба леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд эдэ дутуунуудаа усадхажа, бүхы модошодто культурно-ажабайдалай эрхим услови байгуулха уялгатай. Мүн культурно-гэгээрэлэй ба искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ управленинүүд модошодой культурна эрилтэнүүдые хангалгада hаналаа табидаггүй байхаяа болихо ёhотой. Түс управленинүүд хадаа леспромхозуудта концертнэ ба культбригаданuудые гаргажа байха зэргэтэй.

Аймагай ба леспромхозуудай партийна организацинууд модо бэлэдхэлэй участок бүхэндэ ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эрид шангадхаха зорилготой.

Цимлянска гидроузелай районд

РСФСР-эй загаhанай промышленностиин Министерствын «Росрыбстрой» трест Цимлянска гидроузелай районд загаhа үсхэбэрилгын тон томо ажахы байгуулхын тула бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ эхилээ. Талада, сээдүйн водохранилищиин эрьетэй зэргэлээд, хамта дээрэ 10 километр талмайтай, олон шэлээ каналнуудтай, бүлэгын ханинуудтай, эрье дээрэ научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэри хэхэ лабораторинуудтай, болбосон түхэлтэй хүдэлмэришэнэй поселогтой сөөрэмүүд баригдаха байна. Сөөрэмэй ажахые тойроhон даамба, 38 километр утатай байхэ.

Жэл бүри сөөрэмүүдтэ 25 миллион сазан, лещ ба судак загаhанууд үсхэбэрилэгдөөд, Цимлянска водохранилищи руу табигдажа байха юм. Энэ хадаа водохранилищиhаа жэл бүри 70 мянгаhаа дээшэ центнер үйэтэ загаhа барижа байха арга олгохо байна.

Арадай сүүдүүдые hунгаха hунгалтануудта бэлэдхэл

Арадай эрхим судья

Алексей Бадмаевич Баторов Иркутска областиин Голуметскэ районой Готол гэжэ улуста үгытэй таряашанай бүлэдэ 1912 ондо түрэhэн байна. Гансахан лэ советскэ засаг үгытэй таряашанай хүбүүндэ үргэн зам нээжэ үгөө. Улустаа нээгдэhэн эхин hургуулида Алексей орожо hураhан байха юм.

Нүхэр Баторов 1930 ондо Иркутск город, удаань Улан-Удэ ерэжэ hураhан байна. Эдэбхитэй комсомолецуудай нэгэн байhан Алексей Баторов ВЛКСМ-эй областной комитедээр ба ВКП(б)-гэй обкомоор юстициин Наркомадай органуудта хүдэлмэрилхын тула 1938 ондо эльгээгдэhэн байна. Тиин 1939 он хүрэтэр Яруунын аймагай арадай судьягаар хүдэлмэрилөө. Ургажа ябаhан шадабари ехэтэй хүдэлмэрилэгшэ байhан тула нүхэр Баторов 1939 оной октябрь hарада республикын Верховно сүүдэй гэшүүнээр дэбжүүлэгдэhэн байна. 1940 оной августла нүхэр Баторов болбол ВКП(б)-гэй областной комитедээр ба республикын юстициин Наркомадаар Баунтын аймагай арадай судьягаар эльгээгдээд, 1948 он хүрэтэр тэндээ таhалгаряагүй хүдэлмэрилхэ зуураа, советскэ хуули ёhые бэхижүүлхэ талаар республикын холын хойто аймагта ехэхэн хүдэлмэри хэжэ, өөрынгөө уялгые амжалтатайгаар дүүргэhэн байна. 1948 оной декабрь hарада Занграйн аймагай ажалшад аймагайнгаа хоёрдохи участогай арадай судьягаар нүхэр Баторовые hунгаа hэн. Тэрэ хадаа мүнөө хүрэтэр Занграйн аймагта судьягаар хүдэлмэрилжэ байна.

Алексей Бадмаевич өөрынгөө юридическэ мэргэжэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг. Оролдосотойгоор hураhанайнгаа ашаар тэрэ 1950 ондо Иркутска юридическэ институт заочноор дүүргээ.

Нүхэр Баторов болбол Занграйн аймагай ажалшадай ба олониитын дунда ехэ хүндэтэй ба магтаалтай болонхой. Аймагай хоёрдохи участогай арадай сүүд нүхэр Баторовай хүтэлбэрсээр советскэ хуулинуудые наринаар сахин, бүхы хэрэгүүдые хаhа саг сооньхаража үзэдэг. Занграйн аймагай хоёрдохи участогай арадай сүүдэй гаргаhан шиидхэбэринүүд сүүдэй дээдэ газарта hэлгэгдээгүй шахуу юм. Нүхэр Баторов ажалшадай гомолол ба мэдүүлгэнүүдые анхаралтайгаар хаража үзөөд, тэдэндэнь удааруулангүй зохихо харюу үгэдэг байна. Жэшээлхэдэ, администрациимнай предприятинууд дээрэ ажалые хамгаалха гурим эбдэнэ, салин хүлhыемнай хододоо удааруулжа түлэнэ гэжэ Онохойско модоной комбинадай хүдэлмэрилэгшэд гомодоhон байгаа. Тиихэдэнь нүхэр Баторов түс комбинадта зорюута ошожо, гомодолые хаража үзөөд, дутуунуудые усадхаха хэрэгтэнь хүдэлмэрилэгшэдтэ туhалhан байна. Энэ жэлдэ түс комбинадай хүдэлмэришэн Коморов ажалhаа буруу гаргагдаhан байгаа. Нүхэр Баторов энэ асуудалаар орohон бүхы материалнуудые хаража үзөөд, нүхэр Коморовые хүдэлмэридэнь hөөргэнь оруулха шиидхэбэри гаргаhан байха юм.

Нүхэр Баторов хэрэгүүдые шиидхэхэдээ гүрэнэй интересүүдые хубиин интерестэй наринаар зохилдуулдаг юм.

Арадай судья нүхэр Баторов олониитэтэй саг үргэлжын нигта холбоотой. Тэрэ хадаа социалистическэ зөөриие хамгаалха тухай асуудалаар, гражданинуудай эрхэ ба уялганууд тухай, ажалай ба гүрэнэй журам тухай, советскэ сүүдэй хүмүүжүүлхы үүргэ тухай элидхэл болон лекцинүүдые хододоо хэдэг юм. Мүн ой модоной промышленностиин предприятинуудта гаража, юридическэ консультацинуудые тэрэ хэдэн удаа хэhэн байна.

Нүхэр Баторов арадай заседательнуудэй эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхэ тухай ехэ оролдолго гаргана. Тэдэнэй дунда советскэ хуули ёhон ба сүүдэй практическа хүдэлмэри тухай hонирхолтой занятинуудые, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг.

Нүхэр Баторовай эрхим хүдэлмэриие дээдэ органууд нэгэнтэбшэ тэмдэглээ. Республикын арадай судьянар сооhоо нүхэр Баторов тон гансаараа РСФСР-эй эрхим судьянарай Новосибирскэ городто болоhон Бүхэроссийска зүблөөндэ хабаадаhан байна. Удаан саг соо hайнаар хүдэлмэрилhэнэй түлөө ССР Союзай юстициин Министр нүхэр Горшениинэй приказаар нүхэр Баторов баясхалан ба шан абаhан байна. Нүхэр Баторовай ажал ябуулгые РСФСР-эй ба БМАССР-эй юстициин министерствонууд нэгэнтэбшэ тэмдэглээ.

Алексей Бадмаевич Баторовые аймагайнгаа арадай судьяда кандидадаар дэбжүүлхэдээ Кабанскын аймагай ажалшад зүб юумэ хээ.

Д. Санжиев.

Советскэ хуули наринаар сахигша

Дашн Раднаевич Бадмацыренов 1949 оной январь hарада арадай заседателяар hунгагдаhан байгаа. Тэрэ хадаа 1950 оной мартhаа Яруунын аймагай арадай судьягай уялгые дүүргэнэ.

Нүхэр Бадмацыренов сүүдэй хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэдэг, өөрынгөө политическэ бэлэдхэлые ба юридическэ мэргэжэлые саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг, хэрэгүүдые уридшалан ба сүүдэй заседанинууд дээрэ али бүхы талаhаань шэнжэлжэ үзэдэг дээрэhээ 1951 оной туршада сүүдэй хүдэлмэриие эрид hайжаруулжа шадаhан байна. Тэрэнэй гаргаhан приговорнүүд ба шиидхэбэринүүдhээ оройдоол нэгэ приговор hэлгэгдэhэн байха юм.

Нүхэр Бадмацыренов бүхы хүдэлмэреэ түсэбэй ёhоор ябуулдаг. Тэрэ хадаа советскэ хуули ёhые наринаар сахихаhаа гадна, hунгагшадайнгаа урда хододоо тоосожо байдаг, олониитын дунда советскэ хуулинуудые тайлбарилха талаар элидхэл ба лекцинүүдые хэдэг байха юм. Дашн Раднаевич болбол арадай сүүдэй хүдэлмэри тухай 14 дахин тоосоото элидхэл хэhэн, хүн зондо советскэ хуулинуудые тайлбарилгаар 8 чекни ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэhэн байна. Тэрэ болбол ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, арад зонтой холбоо барисаагаа hайжаруулжа, тэдэнэй эрилтэ ба гомодолнуудта анхаралтайгаар хандадаг байна.

Яруунын аймагай ажалшад hунгуулиин урда тээхи суглаанууд дээрэ нүхэр Бадмацыреновые аймагайнгаа арадай судьяда кандидадаар нэгэн hаналаар дэбжүүлээ. Декабриин 16-най үдэр, советскэ хуулиие наринаар сахигша нүхэр Бадмацыреновэй кандидатурын түлөө аймагай ажалшадай нэгэн хүн шэнгеэр голосуулаа үгэхэ байhаниинь лабтай.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол арадай сүүдүүдтэ hунгаха hунгалтануудта бэлэдхэлэй ябаса тухай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй Тарбагатайн ба Занграйн аймагуудай гүйсэдкомуудай элидхэлнүүдые hаяхан шагнаад, дурсагдаhан. аймагуудта энэ талаар зарим тэды хүдэлмэринүүдэй хэгдэhэниие тэмдэглэбэ.

Гэхэ зуура, арадай сүүдүүдтэ hунгаха hунгалтануудта бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ ехэхэн дутуунуудай бии байhые Верховно Соведэй Президиум тэмдэглээ.

Тарбагатайн ба Занграйн аймагуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд арадай сүүдүүдтэ hунгаха hунгалтануудта бэлэдхэхэ талаар сомонуудай ба сельскэ Соведүүдэй хүдэлмэриие хүтэлбэрилхэ, хинаха ябадалые хүсэд hайнаар табижа шадаагүй. hунгуулиин олохон пунктнууд hайнаар түхеэрэгдээгүй, тэндэнь дежурство тогтоогдоогүй, нюуса голосованиин кабинанууд бэлэдхэгдээгүй байhаар. Мүн hунгагшадай списогүүдые зохёолго удааруулагдана.

Гадна, РСФСР-эй арадай сүүдүүдтэ hунгаха hунгалтанууд тухай Дүрим, СССР-эй, союзна ба автономно республиканuудай сүүдэй байгууламжа тухай хуули, СССР-эй, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Конституцинууд hунгагшадай дунда үшөө hулаар тайлбарилагдана. hунгуулиин темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүд, элидхэл ба лекцинүүд үсөөн үнгэргэгдэнэ. Хэблэл ба нютагай радиодамжуулга hулаар хэрэглэгдэнэ. **Харуулан ойлгуулха агитаци эмхидхэгдээгүй. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд hунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ мүнөө хүрэтэр хабаадаагүй байhаар. Клубууд, уншалгын байшангууд, улаан булангууд hайнаар түхеэрэгдээгүй ба түлигдэдэггүй байха юм.**

hунгалтануудтай дашарамдуулан, ажалшадай улам ургажа байгаа үйлэдбэриин ба политическэ эдэбхи аймагуудай колхозууд, МТС-үүд, предприятинууд ба эмхи зургаануудай урда табигдажа байhан ажахын, политическэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэлгэдэ hулаар хэрэглэгдэнэ.

Республикын Верховно Соведэй Президиум болбол арадай сүүдүүдтэ hунгаха hунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэриие хүтэлбэрилээ hайжаруулжа, дурсагдаhан дутуунуудые түргэн усадхаха гэжэ Тарбагатайн ба Занграйн аймагуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудые уялгалаа. **Энэнэй ёhоор hунгагшадай список зохёолго дары дүүргэгдэжэ, бүгэдын анхаралда табигдаха ёhотой. Мүн hунгагшадай списогүүдые hунгагша бүхэнэй наринаар шалгаха ябадал эмхидхэжэ, hунгуулиин эрхэтэй гражданин бүхэнэй списогтэ оруулагдаха ябадал хангаха зэргэтэй. Декабриин 1 хүрэтэр hунгуулиин пунктнуудые түхеэрэлгые дүүргэхэ, декабриин 10 хүрэтэр нюуса голосованиин кабинануудые, hунгуулиин урнануудые бэлэдхэжэ дүүргэхэ ба hунгуулиин пунктнуудай бэлэн болоhые шалгалга** эмхидхэхэ хэрэгтэй. hунгуулиин пунктнуудые зохихо литератураар хангаха, hунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые хабаадуулха шухала байна. hунгуулиин бюллетенүүдые хаhа саг сооньзүбөөр бэлэдхэжэ, hунгуулиин пунктнуудые тэлээгээр хангаха, аймагай Соведүүдэй гүйсэдкомуудай этигэмжэтэйтэ ба hоололгын комиссиин гэшүүдтэ hунгалтануудай эмхидхэлэй-техническэ асуудалнуудаар заабари үгэхэ хэрэгтэй.

Республикын аймагуудта таряа сохилгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной ноябриин 25-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Таряа сохилго	Тэрэ тоодо үрэhэнэй участогуудай таряа сохилго
Занграйн	95,9	100,0
Мухаршэбэрэй	82,9	95,7
Кударын	78,0	90,8
Бичурын	74,3	97,6
Баргажанай	73,5	91,0
Торийн	68,4	58,6
Закаменай	65,6	71,5
Кабанскын	58,4	76,4
Түнхэнэй	57,4	75,6
Сэлэнгын	53,2	100,0
Тарбагатайн	48,3	98,4
Байкало-Кударын	44,9	77,5
Иволгын	42,2	89,1
Хориин	35,5	100,0
Курумканай	33,9	88,6
Прибайкальска	33,3	87,7
Кяхтын	26,8	63,9
Хэжэнгын	23,8	85,4
Яруунын	20,1	64,3
Зэдын	13,8	99,1

Республикын МТС-үүдтэ трактор заhабарилгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной ноябриин 25-най мэдээн

МТС-үүд	Квартальна түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)
Жиримскэ	45,4
Ново-Брянска	42,9
Хориин	35,0
Ехэ-Кударын	34,8
Курбын	33,3
Окино-Ключевскойн	28,9
Саянтын	28,0
Торийн	27,8
Кабанскын	26,9
Итанцын	25,0
Түнхэнэй	25,0
Бургалтайн	25,0
Үдын	20,8
Бага-Куналейн	20,0
Сууягын	20,0
Кыренскэ	20,0
Үшөөтэйн	19,2
Эгэтын	19,2
Иволгын	19,2
Ехэ-Куналейн	18,2
Гашейн	17,4
Тарбагатайн	15,7
Кяхтын	15,4
Хамнигадайн	15,0
Сухын	14,3
Сэлэнгын	13,6
Закаменай	9,5
Селендумын	9,1
Тимлюйскэ	8,7
Хонхолойн	6,5
Бичурын	5,5
Куйтунска	5,0
Сагаан-Усанай	5,0
Баргажанай	4,5
Чесаньн	4,5

Узловой метод хэрэглэhэнэй ашаар

Мүнөө республикын түрүү машинно-тракторна станцинууд машинно-тракторна паркынгаа заhабарилгын намар-үбэлэй сезониие эхилээд, заhабарилга дээрэ узловой метод хэрэглэн, hайн амжалтануудые туйлажа байна. Кударын сомоной Ехэ-Кударын МТС-эй механизаторнууд Сэлэнгын МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй хандалгада харюу болгон, трактор заhабарилгынгаа жэлэй түсэбые байгша оной 4-дэхи квартал соо сүм дүүргэхын түлөө хоорондоо социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, эршэмтэйгээр тэмсэжэ. Заhабарилга дээрэ прогрессивнэ узловой метод хэрэглэhэнэй ашаар энэ МТС-эй механизаторнууд мүнөө 23 тракторайнгаа 7-ень заhабарижа гаргаа. Заhабарилгынь шанар hайн.

—Республикын түрүү МТС-үүдэй жэшээгээр заhабарилгые узловой методээр эмхидхэhэн байгаабди. Тэрэнэй ашаар манай МТС трактор заhабарилха жэлэйнгээ түсэбые байгша оной эсэс хүрэтэр дүүргэхэ арга боломжотой болоо, дүүргэхэшье байна, — гэжэ МТС-эй директор нүхэр Димитреев хөөрэнэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КЯХТЫН АЙКОМОЙ V ПЛЕНУМ

Һаяхан ВКП(б)-гэй Кяхтын айкомой V пленум болобо. Хүтэлбэрилхы кадрнуудай дунда ябуулагдаха хүдэлмэриин дутуунууд ба тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай, малай үбэлжэлгэ үнгэргэхэ талаар партийна организацинуудай зорилгонууд тухай асуудалнууд эндэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

—Хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ талаар ВКП(б)-гэй Кяхтын айком ехэхэн дутагдалнуудтай байна, —гэжэ тус айкомой секретарь нүхэр Перевалов элидхэл соогоо тэмдэглээ.

ВКП(б)-гэй айкомой номенклатурада байһан 200 гаран хүдэлмэрилэгшэдэй хахадынь шахуу айкомой бюрогоор баталагдаадүй байха юм. ВКП(б)-гэй айком ба тэрэнэй таһагууд, аймгүйсэдком ба тэрэнэй таһагууд хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо ба хубаарилан табиха хэрэгые шиидхэхэдээ кадрнуудай политическэ бэлэдхэлыень, мэргэжэл шадабариень гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ үзэнэгүй. Хүтэлбэрилхы кадрнуудые саг үргэлжэ хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэ хэрэг ВКП(б)-гэй айкомой гол анхаралда байдаггүй байгаа гэжэ айкомой олохон гэшүүд шүүмжэлбэ.

Колхозно хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые—түрүүлэгшэнэрые, бригадирнууд, фермэнүүдые даагшанарые шэлэн дэбжүүлхэ хэрэг һулаар табигданхай. Энэ жэлэй туршада Ворошиловай, Энгельсын нэрэмжэтэ ба бусад зарим колхозуудта хоёр-гурбан түрүүлэгшэнэр һэлгэгдэһэн байха юм. Зарим колхозуудай правленинүүд бригадирнуудые, фермэ даагшанарые томилходоо, партийна эхин организацитай, ВКП(б)-гэй айкомтой зүбшэдэггүй. Тиимэһээ колхозно үйлэдбэриин эдэ шухала кадрнуудые шэлэн дэбжүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн алдуу, дутагдалнууд гаргагдана.

Аймагай хүдөө ажахын олонхи мэргэжэлтэд мэргэжэл шадабаряа, теоретическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхын түлөө оролдодоггүй байна. Жэшээлхэдэ, Усть-Киранай ветеринарна участогай ветфельдшер нүхэр Асеев хэдышье малай, ямаршье үбшөөр үхөө һаань, уушханай хаңяадаар үхэбэ гэһэн акт бэшэдэг байха юм. Теэд аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһаг колхозно хүтэлбэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй һуралсал эмхидхэхые хүсэдэггүй, колхознигуудай агрозоотехническэ һуралсал бодото дээрээ үшөө эхилээдүй байна. Мүн механизаторска кадрнууд үшөө гүйсэд бэлэдхэгдэнэгүй.

ВКП(б)-гэй айкомой номенклатурна хүдэлмэрилэгшэдэй 47 процентнь бага һургуулитай. Гэхэ зуура, тэдэнэй эрдэм һургуулиие дээшэлүүлхэ хэрэг аймаг дотор хангалтагүйгөөр табигданхай. Маленковой нэрэмжэтэ колхозой партийна организацида мүнөө болотор коммунистнуудай политическэ һуралсал эхилээдүй байһаар.

— Аймагай хүтэлбэрилхы олохон хүдэлмэрилэгшэд марксизм-ленинизмые бэеэ даагаад шудалха гэһэн формоор халха хээд, харин политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхын түлөө һайтар оролдоногүй гэжэ айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Багадаев пленум дээрэ хэлэбэ. Политическэ һуралсалда партийнабэшэ эдэбхитэд тон үсөөн хабаадуулагдана. Партийна, советскэ эдэбхитэдэй, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй экономическа һуралсал аймаг дотор эмхидхэгдээгүй.

Нэгэ хүтэлбэрилхы тушаалда хүдэлмэрилжэ шадаагүй хүниие нүгөө хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ табидаг ушар олон үзэгдэнэ гэжэ нүхэд Сибиданов, Можаров, Потапов ба бусад тэмдэглэбэ.

Залуу кадрнуудые хүмүүжүүлхэ, эхэнэрнүүдые хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлхэ хэрэг эндэ хангалтагүй байна. Аймаг дотор ойройдоо 16 эхэнэрнүүд хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэнхэй.

Хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо ба хубаарилан табиха хэрэгые ВКП(б)-гэй айкомой буруугаар эрхилһэн ябадал хадаа колхозуудай, промышленна предприятинуудай хүгжэлтэдэ ехэ һаад түбэг ушаруулна. Жэшээлхэдэ, худалдаа наймаа эрхилхэ кадрнуудые шэлэн олохо ба хубаарилан табиха хэрэг аймпотребсоюзда, Бурмонторгдо хангалтагүй байһан дээрэһээнь худалдаа наймаанай тус организанууд гансахан энэ жэл соо хэдэн мянган түхэригэй гарзада ороһон байха юм.

Кяхтын аймаг ниитын малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна. Мүн малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлынь ехэ дутуутай.

Тус аймаг адуу малаа бүдүүн тэжээлээр ойройдоо 34,7 процент ханганхай. Гэбэшье, соломо, мэхиинэ болон таряанай үлэгдэл суглуулха хэрэг һайнаар эмхидхэгдэнэгүй. Колхозуудай 1000 гаран гектар поли дээрэхи соломо мүнөө хуряагдаадүй хэбтэнэ.

Колхозуудта агитационно-ниитын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар табигданхай.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ ба тэрэниие үнгэргэхэ талаар бии байһан эдэ ба бусад дутагдалнууд пленум дээрэ хурсаар шүүмжэлэгдээ.

ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр Жалсабон тус пленум дээрэ үгэ хэлэжэ, хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн ололгодо ба хүмүүжүүлгэдэ, малажал хүгжөөлгэдэ, малай үбэлжэлгын бэлэдхэлдэ ба үнгэргэлгэдэ үзэгдэһэн дутагдалнуудай гол шалтагаануудые элирүүлэн, тэдэниие сүм усадхаха хэмжээнүүд тухайда дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ.

Пленум хадаа зүбшэн хэлсэһэн асуудалнуудаараа тодорхой шиидхэбэринүүдые баталан абаа.

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой шарэм шудхалгын цехын стерженщица нүхэр Елена Фёдоровна Писквитина жэлэйнгээ түсэб дүүргөөд, 1952 оной программаар мүнөө ажаллажа байна. Тэрэ хадаа халаанайнгаа даалгабариие 200—220 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Писквитина корпусай клапанай формые заһабарилжа байна.

В. Муллерай фото.

«Агитаторай блокнодой» 21-дэхи номер

ВКП(б)-гэй обкомой пропаганда ба агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ, 21-дэхи номер хэблэлһээ гараба. Тус номерто «Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэе» гэһэн гаршагтай, республикын колхозуудай правленинүүдай түрүүлэгшэнэртэ, колхозуудай партийна эхин организацинуудай секретарьнуудта, малажалай фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ, бүхы коммунистнууд, комсомолецууд болон колхознигуудта хандаһан ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой нэмэл бэшэг; «Малай үбэлжэлгэ ба малшадай дунда ябуулагдаха ниитэ-политическэ хүдэлмэриин зорилгонууд» гэһэн түрүү бэшэг толилогдоо.

Тэрэшэлэн «Үбэлэй үедэ малай хойноһоо харууһалга тухай» зоотехник П. Ивановай зүбшэл, мүн малай үбэлжэлгын үедэ малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда үнгэргэгдэхэ хөөрэлдөөнүүдэй темэнүүд, түсэбүүд үгтөө, литература заагдаа.

Жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэбэ

Дээдэ-Березовкын черепичнэ заводой коллектив жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, ноябриин 22-то 135 процент дүүргэбэ. Тус завод жэлэй түсэбһөө гадуур 83 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилөө.

Заводой коллектив жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбһөө гадуур 45 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилхэ гэжэ нэгэн һаналаар шиидэбэ.

Ангиин тэмсэл тушаа марксистско-ленинскэ теоридо гайхамшагта ехэ оруулалта

„Ангиин тэмсэл" гэжэ И. В. Сталинай зохёолой толилогдоһонһоо хойшо 45 жэлэй ойдо

Ангинууд болон ангиин тэмсэл тушаа Маркс, Энгельсын байгуулһан, Ленин Сталин хоёрой саашадань хүгжөөһэн теори хадаа түүхые материалистическаар ойлгохо ябадалай шухалын шухала, хүтэлбэрилхы заабари мүн болоно.

Буржуазна социологи хадаа общественно-түүхын баримтануудые тайлбарилан ойлгохо шадалгүй, тэдэ баримтануудай хоорондохи холбооё элирүүлэн харуулжа шадахагүй, обществын хүгжэлтын хуули ёһые ойлгохогүй, тус тус бүлэгүүдэй, хүнүүдэй ябуулгые ниитын, ангинуудай ябуулга болгожо шадахагүй байһан юм.

Марксизм-ленинизм лэ общество тухай бодото наукые байгуулаа, ангинууд ба ангиин тэмсэл тушаа марксистско-ленинскэ теори общественнэ үзэгдэлнүүдэй хуули ёһые элирүүлэн тайлбарилха арга олгоо.

Общественнэ үзэгдэлые гансал идеологиин талаар, үзэлэй болон теоринуудай талаар абан тайлбарилха аргагүй гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, Ленин болбол ангиин тэмсэлэй марксистска теориин ба түүхые материалистическаар ойлгохо ябадалай хоорондохи гүнзэгы ехэ холбоон тухай гайхамшагта мэргэнээр хэлээ һэн. «Ямаршье заншалай, шажанай, политическэ, социальна мэдүүлэлнүүдэй, мэдүүлгэнүүдэй, найдуулгануудай саана али нэгэн ангинуудай интересүүдые оложо һураагүй сагтаал хүнүүд хадаа политикын талаар гэнэнээр мэхэлэгдэжэ, бэеэ мэхэлжэ байһан ба хододоо тиимэл байха», — гэжэ Ленин бэшээ һэн (В. И. Ленин. Зохёолнууд, 4-дэхи хэблэл, том 19, нюур 7—8).

Ленин Сталин хоёр хадаа ангиин тэмсэлэй теори гээшэ общественнэ үзэгдэлнүүдые гансал ойлгон мэдэхэ бэшэ, харин обществые революционноор шэнэдхэн байгуулхын түлөө тэмсэлдэ тон хурса зэбсэг мүн гэжэ тоолодог байгаа. «Научна социализмын тактическа үндэһэ һуури хадаа эбсэшэгүй ангиин тэмсэл тухай һургаал болоно, юундэб гэхэдэ, энэ хадаа пролетариадай гарта эрхим зэбсэг мүн. Пролетариадай ангиин тэмсэл хадаа политическэ засагые дайлан абаад, һүүлээрнь социализм байгуулхын тулада буржуазие экспроприировалха зэбсэгынь болоно», — гэжэ нүхэр Сталин бэшэнэ (И. В. Сталин. Зохёолнууд, том 1, нюур 353).

Ангиин тэмсэл тушаа марксистско-ленинскэ теориие хүтэлбэри болгон, большевистскэ парти хадаа Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илалтые хангаа, СССР дотор мүлжэгшэ ангинуудые усадхаха ябадалые ба социализмын илалтые хангаа. Арадай демократиин оронуудай коммунистическэ партинууд ангиин тэмсэл тухай марксистско-ленинскэ заабариие хэрэглэн, ажалшадые социализмын илалта тээшэ амжалтатайгаар хүтэлбэрилнэ.

Хүдэлмэришэн ангиин болон бүхы ажалшадай социалистическэ хүдэлөөнэй айхабтар ехэ дүй дүршэлөөр шалгагдаһан, ангиин тэмсэл тушаа марксистско-ленинскэ теори хадаа капитализмые унагаахын ба бүхы дэлхэй дээрэ социализмын илалтын түлөө тэмсэлдэнь капиталистическэ оронуудай коммунистическэ партинуудта найдамтай компасынь болоно.

«Ангиин тэмсэл» гэжэ И. В. Сталинай зохёол хадаа марксизм-ленинизмын баялигта гайхамшагта ехэ оруулалта мүн. Тэрэ зохёолынь, нүхэр Сталинай тодорхойлһоной ёһоор, «ленинизмын идеологи болон политикые зохёолгын үшөө дүүрээдүй» байха үедэ бэшэгдэһэн юм.

Ленин Сталин хоёрой бусад бүхы зохёолнууд шэнги, «Ангиин тэмсэл» гэһэн статья хадаа революционно практикын эрилтэнүүдтэй дашарамдуулан бэшэгдэһэн ба тэрэ үеынгөө сүлөөлэлгын тэмсэлэй шухала асуудалнуудта харюунуудые үгэһэн байха юм.

Тэрэ гениальна зохёол хадаа марксизм-ленинизмын теоридо творческо ёһоор хандалгын үльгэр жэшээ мүн, научна эрдэм мэдэрэлэй ёһоор замыень гэрэлтүүлэн, революционно практикын эрилтэнүүдтэ анхаралтайгаар хандадаг творческо эрдэм ухаанай үльгэр жэшээ болоно.

Нүхэр Сталинай зохёол хадаа «Ахали дроеба» («Шэнэ үе») гэжэ легальна профсоюзна газетын 1906 оной ноябриин 14 (27)-дэ гараһан нэгэдэхи номертонь толилогдоо һэн.

1905 оной революциин үедэхи хаанта Россин общественнэ ажабайдалые эли тодоор харуулжа И. В. Сталин болбол тэрэ үеын общество дотор хоёр ондоо тодорхой тенденци, хоёр зүришэлдөөтэ анги: буржуази ба пролетариат боложо хубааралга улам бүри элеэр харагдана гэжэ нүхэр Сталин статья соогоо харуулаа.

Энэ хадаа 1905 оной революциин дүй дүршэлөөр баталан харуулагдана. Революционно событинууд буржуази пролетариат хоёрые хоорондонь тулалдуулаа, тэдэ хоёрой хоорондохи ангиин зүришэлдөөе эсэстэнь хүрэтэр элирүүлээ. Капиталистнуудай лагерь хүдэлмэришэн ангиин революционно тэмсэлые дарахын тулада галзуу шангга бэлэдхэл хэжэ, өөһэдынгөө союзуудые байгуулһан, өөһэдынгөө съездүүдые зарлаһан байха юм. Гэбэшье, нүхэр Сталинай тэмдэглэһэнэй ёһоор, пролетариадай лагерьшье һажажа байгаагүй. Реакциин мүрдэлгэ хэбэшье һаань, пролетариат тэрэшэлэн тусгаар анги болон эмхидэжэ, нигтаран жагсаад, ерээдүйн тулалдаанда, буржуазида эсэргүү тэмсэлдэ бэеэ бэлдээ.

Хайшан гээд буржуази тусгаар анги болон эмхидэжэ, өөрынгөө политическэ партиие байгуулһыень, салин хүлһэ доошолуулхын, хүдэлмэриин үдэрые уртадхахын түлөө буржуазиин экономическа тэмсэл, пролетариадые хүсэгүй болгохын түлөө, тэдэнэй организацинуудые һандаргахын түлөө эрмэлзэлгэнь реакционно буржуазиин парти мүн болоһон октябристнуудай партиин идейнэ хүтэлбэри доро хайшан гэжэ политическэ тэмсэлдэ хүргэһыень нүхэр Сталин тон эли тодоор харуулаа.

Саашань нүхэр Сталин болбол пролетариадшье гансал экономическа тэмсэл эмхидхэлгээр, профессиональна союзуудые байгуулгаар хизаарлажа болохогүй гэжэ харуулаа, юундэб гэхэдэ, нүхэр Сталинай һургаһанай ёһоор «...Пролетаринар хадаа профессиональна интересүүдһээ гадна, социалистическэ революци болон социализм байгуулха тушаа ниитэангиин интересүүдтэй» (И. В. Сталин, Зохёолнууд, том 1, нюур 283).

Ёдинэ ба хубаагдашагүй анги мүн бологшо пролетариат хадаа политическэ зонхилолго дайлан абаагүй сагтаа социалистическэ революци хэжэ шадахагүй гэжэ нүхэр Сталин заана. Тиимэһээ политическэ тэмсэл, тиимэ болохолоороо пролетариадай политическэ хүдэлөөе хүтэлбэрилхэ ябадал бэелүүлхэ политическэ парти пролетариадта хэрэгтэй.

Өөрынгөө ажал-ябуулгын эгээл түрүүшын үеһөө эхилээд В. И. Ленинтэй хамта И. В. Сталин болбол хүдэлмэришэн ангиин шэнэ революционно парти, шэнэ түхэлэй парти байгуулхын түлөө тэмсээ. Ленинтэй хамта нүхэр Сталин большевизмын идеологическа, эмхидхэлэй, тактическа болон теоретическэ үндэһэ һууринуудые зохёогоо. Бусад зохёолнуудтайнь хамта И. В. Сталинай «Ангиин тэмсэл» гэжэ статьянь большевизмын тактическа үндэһэ һууринуудые зохёолгодо, дэлхэй дээрэ эгээн хүсэтэ партиие — большевигуудэй партиие, ленинизмын партиие байгуулгада тон ехэ үүргэ дүүргээ. Тус партиин хүтэлбэри доро Агууехэ Октябрьска социалистическэ революци илаа, СССР дотор социализм байгуулагдаа, мүнөө Советскэ Союзай арадууд коммунизмын илалта тээшэ ябажа байна.

Парти тушаа профсоюзуудай «хамаархалгүйн теоридо», антимарксистска ба реакционно теоридо эсэргүү тэмсэл дотор И. В. Сталин болбол профессиональна союзуудые идейнэ талаарнь партиин хүтэлбэрилхэ тухай гениальна заабариие хүгжөөһэн байна. Пролетариадые социализм тээшэ хүтэлжэ шадаха тиимэ партиие пролетариат өөрын бэдэрхэ ёһотой гэжэ нүхэр Сталин шухалашалан заана.

Хүтэлбэрилхы партиие шэлэн олоходоо тон ехэ нарин ба һэрэмжэтэй байха гэжэ пролетариадые нүхэр Сталин һургана. Пролетариат хадаа «...Политическэ партинуудай идейнэ баялигые анхаралтайгаар мэдэжэ абаха, пролетариадай ангиин интересүүдые эрэлхэг зоригтойгоор, эрид шууд хамгаалхаар пролетариадай улаан тугые дээрэ үргэжэ ябахаар ба пролетариадые политическэ зонхилолгодо, социалистическэ революцида пролетариадые хатуу зүрхэтэйгөөр хүтэлхөөр тиимэл партиин идейнэ хүтэлбэриие сүлөөтэйгөөр хүлеэн абаха ёһотой» (Мүн тэндэ, нюур 284).

1905 оной ородой революциин дүй дүршэл дээрэ И. В. Сталин болбол али бүхы ангиин тэмсэл хадаа политическэ тэмсэл мүн гэһэн Марксын гайхамшагта заабариие хүгжөөһэн ба тодорхойлһон байха юм. Марксизмын энэ түүхэтэ заабариие хазайлгаң бузарлаһан, буржуазиин зүгһөө жэжэхэн буултануудай түлөө тэмсэл хадаа политическэ тэмсэл мүн гэжэ тоолодог байһан оппортунистнуудта эсэргүү шэглүүлһэн нүхэр Сталин болбол ангиин тэмсэл хадаа заатагүй политическэ тэмсэл болохо гэжэ шухалашалан заана.

Пролетариадай эбсэшэгүй ангиин тэмсэл тухай, пролетариадай политическэ зонхилолго дайлан абаха тухай, социализмын түлөө тэмсэл дотор пролетариадай партиин хүтэлбэрилхы үүргэ тухай, профессиональна союзуудай байгуулалта болон үүргэ тухай, профсоюзуудые идейнэ талаарнь партиин хүтэлбэрилхэ тухай нүхэр Сталинай статья соогоо хүгжөөһэн гениальна заабаринууд хадаа марксистско-ленинскэ теориие баяжуулһан ба ленинизмын идеологи болон политикые зохёолгодо имагта шухала үүргэ дүүргэһэн байха юм. Эдэ бүхы заабаринууд Россидахи революционно хүдэлөөндэ тон ехэ үүргэ дүүргээ. Эдэ заабаринууд хадаа хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэлэй түлөө, баруунай социалистическэ партинуудай лидернүүдые—хүдэлмэришэн ангиин зэргэнүүд дотор американска империализмын агентурые амяарлахын түлөө тэмсэлдэнь мүнөө капиталистическэ оронуудай пролетариадта болон коммунистическэ партинуудта сэгнэшэгүй ехэ удхашанартай.

* * *

Марксизм-ленинизмын теориие творческоор хүгжөөжэ, марксистско-ленинскэ наукын сэбэр ба хүсэ ехэтэй байхын түлөө имагта ехэ анхарал хандуулжа, И. В. Сталин болбол тус теориие 1950 ондо толилогдоһон «Марксизм ба языкознаниин асуудалнууд» гэжэ гениальна зохёол соогоо шэнэ заабаринууд болон нээлтэнүүдээр баяжуулаа.

Бүдүүлиг ба һэбхи бэлгогшодой эсэргүүсэн, обществые, ангинуудые болон хэлые ахир бүдүүлигээр-анархическаар ойлгодог үзэлдэ эсэргүүсэн, нүхэр Сталин болбол зүришэлдөөтэ общество дотор хатуу шангга ангиин тэмсэл бии байһан ябадал хадаа обществын һандаран унаха ябадалда хүргэхэгүй гэжэ харуулаа. Марксизмын асуудалнуудай талаар имагтал тэбэг мүнхаг байһан ба хэлэнэй үг удхые огто ойлгодоггүй байһан ушарһаа, обществын бутаран һалаха тухай, «ангиин» хэлэнүүд тухай ба «ангиин» грамматиканууд тухай онтохониие зарим нүхэд хэлэжэ болохо байна гэжэ нүхэр Сталин тэмдэглэнэ. И. В. Сталинай элэ заабаринууд хадаа ангиин тэмсэл тушаа марксистско-ленинскэ теориие үшөө ехээр хурсадхана, эб найрамдалай түлөө, демократиин болон социализмын түлөө тэмсэлдэнь бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэндэ шэнэ хүсэтэ зэбсэг үгэнэ.

Н. СУШКО,
философско наукануудай кандидат.

ВКП(б)-гэй ОБКОМДО

Бурят-Монголой Гүрэнэй Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын хүдэлмэри тухай

Бурят-Монголой Гүрэнэй Ленинэй орденто оперо ба баледэй театр хадаа советскэ театрнуудай урда литературын ба искусствын асуудалнуудаар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолнуудай табиһан зорилгонуудые хангалтагүйгөөр бэелүүлнэ, хүдэлмэридөө ехэ дутуунуудые ба алдуунуудые гаргана. 1951 оной репертуар сооһь ороһон 17 спектакльнуудһаа минил 1-нь («Байкал дээрэ») советскэ авторай бэшэһэн зохёол байха юм. Ородой гайхамшагта композиторнууд Глинка, Мусоргский, Римский-Корсаков гэгшэдэй зохёолнууд репертуар сооһь ороогүй.

Бурят-монгол арадай ажабайдалда зорюулагдаһан, оперно ба балетнэ спектакльнууд театрын репертуар соо үгы шахуу. Ойройдоо хоёрхон бурят-монгол опероһоо нэгэниинь («Байкал дээрэ») имагтал ород хэлэн дээрэ табигдана, теэд тэрэнь хүгжэмэйнгөө талаар ехэ дутуунуудтай байха юм.

Республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ Управлени ба театрын дирекци хадаа формоороо национальна, удхаараа социалистическэ бурят-монгол хүгжэмэй культурые хүгжөөхэ, шэнэ оперонууд ба баледүүдые байгуулха тухай анхарал оролдолго гарганагүй. Энээнһээ шалтагаалжа театрын состав национальна кадрнуудаар огто нэмээглэнэгүй, тиигээд мүнөө үедэ бурят-монгол хэлэн дээрэ спектакль табижа шадахагүй байха юм. Оперно бурят түрүү дуушад спектакльнуудта гольнүүдые наадахаяа элдэб шалтагаанаар болюулагданханхай. Энэ бүгэдэнь боложо, оперо ба баледэй театр национальна шэнжэ түлөө гэжэрхёо.

Бурят-монгол хүгжэмэй культурые хүгжөөлгэдэ, мүн кадрнуудта иимэ хандалга хадаа ленинско-сталинска национальна политикада харша, политическэ хоротой, ехэ эндүүтэй ябадал мүн гэжэ ВКП(б)-гэй обкомой бюро сэгнэнэ.

Хүдэлмэрилэгшэдэйнгөө, илангаяа залуушуулай хэрэгэйнь болон политическэ мэргэжэлые дээшэлүүлхэ тухай хүдэлмэри театр дотор эмхидхэгдэнэгүй.

Театрын состав залуу мэргэжэлтэдээр хангалтагүйгөөр нэмээгдэнэ. Театрын олохон хүдэлмэрилэгшэд байра байдалай һайн условинуудаар хангагданагүй.

Театрын дирекци ашаг олзын тала хараһан бэеэрээ, хүдэлмэриингөө идейно-уранһайханай шанарые хохидуулна. Үсөөн бэшэ ушарта һалан муугаар найруулагдаһан, хүсэд бэлэдхэгдээгүй спектакльнууд табигдана. Театрын коллектив дотор шүүмжэлэл ба өөрышүүмжэлэл үгы байна, зарим артистнуудай зүгһөө гүрэнэй болон ажалай жаяг заршамые хазагайруулһан баримтанууд үзэгдэнэ.

Театрын үйлэдбэриин-творческо ба ажахын-финансова ажал-ябуулгадахи ехэ дутуунууд ба алдуунууд хадаа театрын директор Оксенкругай зүгһөө хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандаһан дээрэһээнь болоо гэжэ ВКП(б)-гэй обкомой бюро тоолоно.

Республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ Управлени театрын хүдэлмэридэхи ехэ дутуунуудые обёорооогүй, тэдэниие усадхаха тушаа хэмжээнүүдые абаагүй байхаһаа гадна, театрын директор Оксенкругай уялгануудаа дүүргэжэ шададаггүйень мэдэжэ байһан аад, дирекциин хүдэлмэриин муу практикые даллаһан ба театрын хүдэлмэри тухай ямаршье анхарал оролдолго гаргаагүй байха юм.

Театрын партийна организаци (нүхэд Бадмаев ба Самойлов) хадаа театрын хүдэлмэридэхи ехэ дутуунууд ба алдуунуудые обёордоггүй, коллективэйнгээ хүдэлмэрилэгшэдые идейно-политическэ талаарнь хүмүүжүүлхэ ба идеологическа асуудалнуудаар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолнуудые бэелүүлгэдэ тэдэниие элсүүлхэ тушаа хүсэд хэмжээнүүдые абаагүй байба. Партийна организацинь профсоюзна болон комсомольско организацинуудай хүдэлмэриие муугаар хүтэлбэрилдэг байгаа, тиимэһээ тус организацинууд театрын ажабайдалай тон шухала асуудалнуудһаа гадуур байдаг байба.

Театрын хүдэлмэридэ ехэ алдуунууд ба дутуунуудые гаргаһанайнь түлөө, хүтэлбэрилжэ шадаагүй ба финансова жаяг заршам хазагайруулһанайнь түлөө театрын директор Оксенкругые хүдэлмэриһөөнь гаргаха гэжэ ВКП(б)-гэй обкомой бюро тогтообо.

Идеологическа асуудалнуудаар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолнуудые хэлбэришэгүйгөөр хүтэлбэри болгон абажа, ВКП(б)-гэй обкомой тодорхойлһон дутагдалнуудые усадхаха тушаа шууд түргэн хэмжээнүүдые абахыень, репертуарай идейно-уранһайханайнь хэмжээе, мүн коллективэйнгээ хүдэлмэрилэгшэдэй дунда творческо болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхыень, театрын бүхы хүдэлмэриие эрид схээр шэнэдхэн һайжаруулгада тэдэниие элсүүлхыень театрын дирекцидэ болон партийна организацида дурадхагдаба.

Театрын репертуарые дахин хаража үзэхэ, советскэ обществын мүнөө үеын ажабайдалда зорюулагдаһан советскэ композиторнуудай идейнэ үндэр шанартай шэнэ шэнэ зохёолнуудаар, мүн оперно ба балетнэ эрхим һайн классическа, түбхын түрүүндэ, ородой классигуудай зохёолнуудаар тэрэниие нэмээхэ гэжэ республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ Управлени ба театрын дирекци уялгалагдаба. Бурят-монгол репертуарые байгуулга хадаа Бурят-Монголой гүрэнэй театрын тон шухала зорилго гэжэ тоолоод, конкурснуудые болон творческо захилнуудые эмхидхэжэ, мүн энэ хэрэгтэ нютагай уранзохёолшодые, поэдүүдые ба композиторнуудые, тэрэшэлэн ороной центрын мэргэжэлтэдые хабаадуулжа, национальна шэнэ оперонууд ба баледүүдые бии болгохо тушаа хэмжээнүүдые абахыень республикын искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ Управленидэ, театрын дирекцидэ дурадхагдаба.

ВКП(б)-гэй обкомой бюро болбол шэнэ спектакльнуудай уранһайханайнь хойноһоо нарин нигтаар хаража байха, мүн театрын хүдэлмэрилэгшэдые хабаадалсуулан театрын уранһайханай Совет дээрэ спектакльнуудые болон репертуарно-үйлэдбэриин түсэбые һайтар зүбшэн хэлсэжэ байха, уранһайханай соведэй составые бүхэжүүлхэ ба тэрэнэй хүдэлмэриие эршэмтэй һайн болгохо гэжэ искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениие болон театрын дирекциие уялгалба.

ВКП(б)-гэй обкомой бюро хадаа партийно-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха, коллективэйнгээ хүдэлмэрилэгшэдые коммунистическэ ушар мэдэхэ, хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые тэсэхэгүй, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһоор хүмүүжүүлжэ, тэдэнэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулха, театрын профсоюзна ба комсомольско организацинуудай хүдэлмэридэ үдэр бүриин туһаламжа үзүүлжэ байха гэжэ театрын эхин парторганизациин бюроһоо эрибэ.

Гээгдэнги участок тухай

...жэнгэ Хори хоёрой хоорондо... соо Патай горхоной лесо... ток эмхидхэгдэһээр олоншье жэл ...огүй. Гэбэшье, энэ участок Хо... леспромхозой томохон лесо... тогуудай нэгэнинь болонхой. ...б гэхэдэ, Патай горхон ша... ...и ой тайга соо хэдэн олон жэл... бэлэдхэхэдэ дууһахагүй ехэ ба... ...ын модон бии.

...үнөө энэ лесоучастогто модо ...дхэл дээрэ 600 гаран хүн хү... ...эрилнэ. Тэдэнэй тоодо 200 кол... ...игууд-сезонникүүд оролсоно. Па... горхоной лесоучасток хадаа ...омашинанууд, тракторнууд, ав... ...ранууд, нүүдэл электростанци... ба электрохюрөөнүүд гэхэ мэ... хүсэтэ машина зэмсэгүүдээр ...эн хангагданхай. Тиимэһээ, энэ ...участок модо бэлэдхэхэ гүрэ... тусэбые дүүргэхэ бүхы арга бо... ...жотой.

...эд, энэ арга боломжоёо дүүрэн ...глажа, модо бэлэдхэхэ гүрэнэй ...бые дүүргэхын тула участогай ...льник нүхэр П. Карелов, пар... ...а эхин организацийн секретарь ...эр С. Серебренников гэгшэд ... хэмжээ абанагүй, эмхидхэлэй ...лмэри тон хангалтагүйгөөр ...нна. Ушар иимэһээ, тус участо... коллектив модо бэлэдхэлэй жэ... тусэбые дүүргэлгээр гүнзэгы ...дадалда ороод байна.

...одо бэлэдхэхэ октябрь һарын ...б модо отололгоор оройдоо 47,8 ...цент, таллуулгаар —44 процент, ...лгээр — 53,4 процент дүүргэг... ...ьше, ноябрь һарын түрүүшын ...дта эрид хубилалта хэгдээгүй ...аар.

...э участок яахадаа гээгдэлдэ ...б? Нэн түрүүндэ, механизмуу... хүсые дүүрэнээр ашаглан.агүй. ...иие хэдэн баримтанууд гэр... ...нэ. 31 автомашинаһаа дунда ...ээгээр үдэр бүри арбаниинь, ...—12» маркын 5 тракторнуудай ... хоёрынь, нүүдэл 6 электро... ...ниин хоёрынь, модо таллуулха ...бёдкын хоёрынь ашаглагдана. ...монголлес» трест запасной ...ынуудые элбэгээр үгэнэгүй гэ... шалтаг барнад, эндэхи хүтэл... ...эгшэд заһабарилгын хүдэлмэ... ...ёһотойгоор ябуулдаггүй бай... ...юм.

...ниитэ-политическэ хүдэлмэри ...ошодой дунда хангалтагүйгөөр ...лагдана. Энэ участогай хүдэл... ...шэд бүхы дээрээ миил 28 га... 5 журнал захижа абана. Тус ...тогай дэргэдэ хэлхеэ холбоо... отделениин үгы дээрэһээ, модо... ...ой захиһан газетэнүүд ба жур... ...уүд саг соогоо асарагданагүй. ...мдаа 10—15 хоногой туршада ...тэ ба журналнуудые абдаг... ябадал нэгэнтэбэшэ үзэгдэнэ.

Ушар иимэһээ, модошод газетэ ба журналнуудые захиха дуратайшье һаа, дурсагдаһан шалтагаануудһаа боложо, үсөөнөөр захидаг болоо. Эндэ улаан булан ба клуб нээгдэ бэшье, модошодой байраһаа холо газарта нээгдээ. Тодхогдоһон радиоприёмнигынь улаан булан соогоо хаалтатай байдаг.

Улаан булангые ба клубые даагшаар томилогдоһон нүхэр Иван Рыкунов хүдэлмэреэ һайжаруулхын түлөө оролдодоггүй, эльэб кружогуудые эмхидхэнэгүй, орон соогоо боложо байгаа һонирхолтой асуудалнуудаар элидхэл ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэгүй, гадна, улаан булангаа ба клубаа үдэшэ бүри нээдэггүй байна. Социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр ябуулагдана. Тэрэнэй дүнгүүд гаргагдана гүй.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэриин һайнаар табигдаһан газарта амжалта туйлагдадаг. Теэд, тус участогай хүтэлбэрилэгшэд энээниие тооногүй. Хүдэлмэришэдтөө һайн услови байгуулнагүй. Жэшээнь, автомашинануудһаа модо буулгадаг 20 гаран хүдэлмэришэд заһабарилагдаагүй хүйтэн гэр соо байна.

Участогай дэргэдэхи столово ба бани модошодой эрилтые дүүрэн хангажа шаданагүй. Шэнэ бани бариха гэһэн хүдэлмэришэдэй дурадхалые участогай начальник нүхэр П. Карелов тооногүй. Пекарниин хүдэлмэрилэгшэдэй гэмээр хиһээмэн түүхэйгээр, гашуунаар баригдана. ОРС-ын магазинда орохоодо обор нобшо байхаһаа гадна, түрүүшын хэрэглэлэй эд товар ба эдеэ хоолой зүйлнүүд дутамаг байдаг. Мүн гүрэнэй зөөри хогшол урилтэ хоролтодо ехээр оруулагдана.

Эдэ ехэхэн дутагдалнуудые һайн мэдэбэшье, Хориин леспромхозой директор нүхэр Якищенок ямаршье хэмжээ абанагүй.

Эдэ дутуунуудаа дары усалхажа, элбэг ехэ модо Эхэ орондоо үгэхэ, модо бэлэдхэхэ түсэбөө бүхы түрэлөөрнь дүүргэхэ арга боломжо тус лесоучастогто дүүрэн бии. Эдэ арга боломжонуудаа хүсэд хэрэглэхэ шухала. Эйдэ хүдэлмэрилдэг 600 гаран модошодой дунда үдэрэйнгөө даалгабариие дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг хори гаран ударнигууд ба стахановецууд тоологдоно. Эдэнэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо, модошодой дунда ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулха, тэдэнэй эрилтые гүйсэд хангаха, машина зэмсэгүүдээ дүүрэн ашаглаха, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэй.

Д. Доржиев.

„Улаан Эрхириг" колхозой ...ранһайханай самодеятельность

...олониитын хабаадалгатай ба ...нэ һайн удхатай уранһайханай ...одеятельность хүдөө нютагуудта ... түргэнөөр хүгжэнэ. Ажалша... коммунистическээр хүмүүжүүл... тэрэнэй ехэ удхашанартай бай... ...инь мэдээжэ. Гадна, уранһай... ...ай самодеятельность болбол ...озно залуушуулай ба хүдөөгэй ...еллигенциин дундаһаа арадай ...рчествын олон янзын жанраар ...итэй хүнүүдые дэбжүүлнэ. ...шадай культурна ба духовно ...энүүдые хангахын тулада ан... ... оролдолго гаргадаг байһан ...гуудта уранһайханай самодея... ...ность үргэнөөр дэлгэрэнхэй. ...шээлхэдэ, Закграйн аймагай ...ан Эрхириг» колхозой уран... ...анай самодеятельностиин кру... өөрынгөө хүдэлмэреэр респуб... дотор суутай болонхой. Тус ...оздо нүхэр Ф. С. Тыпхесовэй ...идалга доро 40 хүн составтай ...һайханай самодеятельностиин ...ектив хүдэлмэрилнэ. Эндэ за... ...ууһаа гадна, үндэр наһатай ...озниигууд Максар Мункуев, ...ыт Раднаев, Дамби Гашинов, ... Гармаев болон бусад элэбхи... ...ор хабаадалсана. Энэ коллек... ...ой хор «Сталин—Батор», ...инээ—Сталинаа магтанамди», ...ан шэнииcэ» гэжэ («Кубанска ...гууд» гэжэ кинофильмһээ), ...эб найрамдалай түлөө тэмсэл... ...орюулагдаһан дуунуудые ша... ...ритайгаар дууладаг байха ... Хореографическа кружогой... «Наадан», «Барилдаашад», ...даванеску» болон бусад тан... ...удые бэлэдхэжэ харуулаа. ...һайханай самодеятельностиин ...ектив колхозойнгоо центрын... ...е культурна талаар бүрин ...хаһаа гадна, хөлын бригада... болон фермэнүүдтэ ошожо, ...ерт табина. Тэрэнэлэн һаяхан ...айда үнгэргэгдэһэн аймагай ... ажахын выставкэдэ хабаадаг... ...э хоёр дахин концерт харуу... харагшадай зүгһөө магтаал... һайнаар угтуулаа. Коллективые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Тыпхесов иигэжэ мэдүүлнэ: «Манай уранһайханай самодеятельностиин коллектив һаяын үдэрнүүдтэ 60 хүн составтай болохо юм. Тиихэдэ концертымнай программа ниилээд һайжаруулагдаха байна. Энэ хадаа үбэлэй үедэ колхозниигуудай культурна эрилтые һайнаар хангалгада ехэтэ туһалха байна».

Нүхэр Тыпхесов болбол культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудтай нигта холбоо байгуулжа, арадай творчествын Республиканска байшанһаа консультацинуудые ходо доо абажа байдаг. Колхозой эхин партийна (секретарь нүхэр Баданов) болон комсомольско (секретарь Гыпылов) организацинууд уранһайханай самодеятельностиин хүдэлмэридэ ехэ анхарал хандуулна.

Тус коллективэй хүдэлмэридэ зарим дутуу дунда зүйлнүүд ушарна. Юуб гэхэдэ, бурят-монголой ба ородой драматургнуудай зохёолнууд тон үсөөнөөр табигдана. Имагтал нэгэ акттай пьесэнүүдые, инсценировко табилгаар драматическа группын хүдэлмэри хизаарлагдана.

«Улаан Эрхириг» колхозой коллективэй хүдэлмэри хадаа манай колхозуудта уранһайханай самодеятельностиие үргэнөөр хүгжөөхэ арга боломжонуудай бүрин бии байһые гэршэлнэ. Тиигэбэшье, политическэ ехэ удхашанартай энэ хүдэлмэриие зарим газарнуудта тоодоггүй ушарнууд үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Закграйн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон (Дээдэ Илька), мүн Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудта уранһайханай самодеятельностиин кружогууд огто эмхидхэгдээгүй байха юм. Тус колхозуудай партийна ба комсомольско организацинууд колхозниигуудай культурна эрилтые бүрин хангаха тушаа хэмжээнүүдые абанагүй.

Д. Санжимитыпов.

ЗЭДЫН АЙМАГТА

ДЭРЭСТЭЙН ТАЛААР ЗЭДЫН УҺАН УРАДХУУЛАГДАХАНЬ

«Коммунизм» колхозой эдлүүриин зарим газар шиигнойтоор дутадаг байгаа. Тэрэ газарые уһалууриин болгохо тушаа ехэ хүдэлмэри эрхилэгдэжэ байна. Мүнөө республиканска «Мелиоводстройн» конторһоо тусхай бригада тэндэ ошоод Зэдэ голой уһые ямар газараар һубаг канава татажа гаргаха тухай бэдэрэлгын ба шэнжэлэлгын хүдэлмэри ябуулжа эхилээ.

Энэ канава татаад байхада тус колхозой 200 га таряанай ба огородой газарнууд уһалагдадаг болохо байна.

УКРАИНЫН ТАРЯАШАД МАНАЙ КОЛХОЗУУДТА ЕРЭБЭ

Украинска ССР-эй Сумской областьһоо 15 айл манай аймагай колхозуудта нүүжэ ерэбэ. Тэдэнэрэй 8 айлынь Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо, 7 айлынь «Коммунизм» колхоздо һуурижахаар дура хүсэлөө мэдүүлбэ. Бүлэдөө хамжаһан айлшадаа тэдэ колхозуудай гэшүүд ахадүүгэй ёһоор угтажа, хүндэлэлэй вечер хэһэн байна.

Нүүжэ ерэгшэд һайнаар түхеэрэгдэһэн һаруул, дулаан гэрнүүдтэ түбхинэбэ. Халуунаар угтагдаһан тэдэ колхозниигууд саашадаа нигта хани барисаатайгаар ажаһуужа, хамтынгаа хүсөөр Эхэ ороноо улам бэхижүүлхын түлөө үнэн сэхээр ажалл.ахабди гэжэ мэдүүлнэ.

АШААНАЙ АВТОМАШИНАНУУД

Аймагай колхозууд энэ жэлдэ ашаанай олон автомашинануудые абажа байна. «Коммунизм», «Улаан-Үшөөтэй», Кагановичын, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд «ГАЗ—51» маркын хоёр тоннын ашаанай автомашинануудые абаа.

Тэрэшэлэн Доржи Банзаровай ба Буденнын нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ ехэ ноохо тушааһанай түлөө машинануудые һаяар абахань.

Д. Жигмитов.

Тобшо һонинууд

◆ **Үнгэтэ фото-зурагуудые абахын тулада 36000 түхэриг.** БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет хизаар ороноо шэнжэлэлгын республиканска музейдэ республикынгаа экономико ба культурые харуулһан үнгэтэ фото-зурагуудые абахын тула 36 мянган түхэриг һомолбо.

◆ **Шэнэ гэр.** ПВЗ-гэй 2-дохи участогта 12 байратай хоёр дабхар байшангай барилга дүүргэгдэжэ, заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад оруулагдаба.

◆ **Каток.** Бурят-Монголой пединститудай физкультурын кафедра институдайнгаа газаа каток хэбэ. Институдай студентнэр сүлөөтэй сагтаа каток дээрээ конькигаар наадана. Конькигаар ябалгын секци институтда ажаллажа эхилээ.

◆ **Центральна батарейн системын телефонно станци.** Баргажанай ба Кабанскын аймагуудай центрнүүдтэ табигдаба. Тус станци ажалшадые түргэн хангадаг ба олон номернуудтай болоһон байна.

◆ **Механигуудай курса.** Улан-Удын хүдөө ажахын техникумэй дэргэдэ малажалай хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилха талаар МТС-эй ахалагша механигуудай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ нэгэ һарын курса эмхидхэгдэбэ. Энэ курсада 11 хүн һуралсажа байна.

◆ **Малажалай фермэнүүдые механизацилга.** Темлюйскэ МТС Кабанскын аймагай Молотовой, 17-дохи партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта малые уһаар хангаха бүлүүр, кормозапарник, үнеэ һааха агрегадуудые тодхобо. Энэ аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо бүлүүр тодхогдоо. Мүн тэрэ колхоз үнеэ һааха агрегадтай болохонь.

Александр Илларионович Ефремовые хүдэлөөлгэ

Ноябриин 25-да Москвагай ажалшад гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй гэшүүн, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Александр Илларионович Ефремовые һүүлшынь замда үдэшэбэ.

Үглөөнэй 10 часта Союзуудай Байшангай Колонно залда оролго нээгдэбэ. Тэндэ наһа барагшын хүүртэй урна табигданхай байгаа. Постамент сэсэгүүдээр бүрхөөгдэнхэй. А. И. Ефремовэй ехэ портрет сэсэгүүдэй дунда табигданхай. Эхэ оронойнгоо үмэнэ байгуулһан габьяаень тэмдэглэжэ, А. И. Ефремовые Советскэ Правительствын шагнаһан Ленинэй хоёр орден, Кутузовай хоёрдохи шатын орден, Ажалай Улаан Тугай орден ба медальнууд багахануүд улаан торгон подушканууд дээрэ халагданхай.

Ленин—Сталинай партиин үнэн сэхэ хүбүүнтэй хахасахаба ерэһэн олон мянган ажалшад — хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад, эрдэмтэд, культурын ажал-ябуулагшад, һурагшад, Советскэ Армиин ба Флодой сэрэгшэд Колонно зал худар үсэгэлдэрэйхи шэнги таһалгаряагүй һубарин орожо байба.

Зал дотор траурна мелоди соностоно. Александр Илларионовичын хүүртэй урнын табигдаһан постаментын дэргэдэ хүндэлэлэй караул 5 минута болоод лэ һэлгэгдэнэ. Тус караулда солото стахановецууд ба үйлэдбэриин командирнууд, столицын партийна ба советскэ эдэбхитэд, министрнүүд, Советскэ Армиин ба Флодой түлөөлэгшэд зогсоно. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор И. Ф. Тевосян, М. З. Сабуров, М. Г. Первухин, Советскэ Союзай маршалнууд С. М. Буденный, В. Д. Соколовский, вице-адмирал Н. Г. Кузнецов, ВКП(б)-гэй Московско городской Комитедэй секретарьнар И. И. Румянцев, В. И. Прохоров, Е. А. Фурцева ба бусад хүндэлэлэй караулда зогсоно.

Зал дотор венокууд тон олон. Тэдээнэй тоодо хүндэ машина бүтээлгын, хара металлургиин, транспортна машина бүтээлгын, автомобильна ба тракторна промышленностиин, машина бүтээлгын ба прибор бүтээлгын министерствонүүдһээ, ажалшадай депутадуудай Московско областной Соведһээ, Сталинай нэрэмжэтэ автозаводой, Московско инструментальна заводой коллективүүдһээ, Коломнын, Рязаниин, Одессын станок бүтээгшэдһээ табигдаһан венокууд бии. И. В. Сталинай нэрэмжэтэ Московско станкоинструментальна институдай делегаци ехэ венок табяа. 1930 онһоо 1935 он хүрэтэр А. И. Ефремов тус институдта һураһан байна.

Венгерскэ Арадай Республикын правительствын ба Венгерскэ ажалшадай партиин Центральна Комитедэй үмэнэһөө венокууд табигдаа.

Хоёр үдэрэй туршада столицын хэдэн арбаад мянган ажалшад Колонно зал соогуур ябажа гараа.

Советскэ арадта, манай социалистическэ Эхэ орондо үнэн сэхээр алба хэлгэдэ бэе хүсэһэн бүхы наһаяа зорюулһан, советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшатай Москва тиигэжэ хахасаба...

Хахасалгын һүүлэй минутанууд ойротожо байба. Нүхэд К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, Л. М. Каганович, Н. С. Хрущев, А. Н. Косыгин, Н. М. Шверник, М. А. Суслов, П. К. Пономаренко, М. Ф. Шкирятов хүндэлэлэй караулда зогсоно.

Наһа барагшын түрэлхид ба ойрын хүнүүд, хүдөөлүүлгые эмхидхэхэ Правительственна комиссиин гэшүүд, столицын партийна ба советскэ эдэбхитэд, министрнүүд, СССР-эй Верховно Соведэй ба РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд зал соо зогсоно.

Парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэд, хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Правительственна комиссиин гэшүүд урные постамент дээрэһээ аалиханаар абажа, Союзуудай Байшанһаа гаргана.

Охотно рядые ба Манежнэ талмайе зубшан сэрэгэй хүндэлэлэй эскорт жагсанхай. Траурна ябалга Улаан талмай тээшэ аалиханаар дабшана. Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша А. И. Ефремовые һүүлшынь замда үдэшэхэеэ ерэһэн олон мянган ажалшад ба Московско гарнизоной сэрэгэй частьнууд тус талмай дээрэ сугларанхай.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гэшүүд, СССР-эй Правительствын гэшүүд Мавзолейн трибуна дээрэ гарана.

А. И. Ефремовэй дурасхаалда зорюулагдаһан траурна митингые ВКП(б)-гэй ЦК-гэй секретарь нүхэр П. К. Пономаренко нээнэ.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй үмэнэһөө нүхэр А. Н. Косыгинда үгэ үгтэнэ.

Нүхэр А. Н. Косыгинай хэлэһэн үгэ

Нүхэдүүд!

Мүнөөдэр советскэ арад болбол гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин Центральна Комитедэй гэшүүн, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Александр Илларионович Ефремовтэй хахасажа байна.

Ленин—Сталинай партиин агуу ехэ хэрэгтэ, манай социалистическэ Эхэ орондо үнэн сэхээр алба хэлгэдэ бэе хүсэһэн бүхы наһаяа зорюулһан, большевистскэ партиин ба советскэ арадай үнэн хүбүүн бидэнһээ хахасан ошобо.

Александр Илларионович Ефремов манай алдарта коммунистическэ партяар хүмүүжүүлэгдээ.

Тэрэ хадаа өөрынгөө ажал-ябуулгые эдир наһанһаа эхилһэн юм. Тэрэ хадаа найман жэлэй туршада түмэр зам дээрэ слесареэр хүдэлмэрилөө, тиигэжэ байхадаа, 1918 ондо комсомолдо абтаад, комсомольско хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулаа.

Александр Илларионович Ефремов 1924 ондо ленинско-сталинска большевистскэ партиин зэргэдэ жагсаа һэн.

Московско станкоинструментальна институт дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр Александр Илларионович түрүүшээр мастераар, цехын начальнигаар, хожомынь Орджоникидзын нэрэмжэтэ Московско станок бүтээлгын эгээ томо заводой директорээр хүдэлмэрилөө.

Тэрэ хадаа энэ хүдэлмэридэ байхадаа, ажахын шадабаритай хүтэлбэрилэгшын гайхамшагта шанарые харуулан, үйлэдбэриие эмхидхэхэ ба үндэр шанартай станогуудые бүтээлгые шудалха талаар ехэхэн хүдэлмэри хээ.

1938 ондо нүхэр Ефремов Московско Соведэй түрүүлэгшын орлогшын тушаалда һунгагдаа. Хожомынь Московско облисполкомой түрүүлэгшээр, удаань Московско Соведэй түрүүлэгшээр һунгагдаһан байна.

Тэрэ хадаа ленинско-сталинска түхэлэй большевик байжа, бүхы оролдолго ба энергиеэ гаргаа, манай Эхэ ороной столицын промышленностиие ба городской ажахые хүгжөөхэ талаар парти ба правительствын даалгабаринуудые дүүргэхэ хэрэгтэ өөрынгөө бүхы хүсые, эрдэм мэргэжэлые зорюулһан байха юм.

Москва городой ажалшад нүхэр Ефремовэй элитэ ехэ ажал-ябуулгыень үндэрөөр сэгнэн, РСФСР-эй нэгэдэхи зарлалай Верховно Соведэй депутадаар тэрээниие һунгаа һэн.

Нүхэр Ефремов ВКП(б)-гэй XVIII съезд дээрэ Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин Центральна Комитедэй гэшүүнээр һунгагдаһан байна.

Машина бүтээлгын талаар ехэ мэргэжэлтэй ба советскэ болон ажахын хүдэлмэриин талаар олон янзын дүй дүршэлөөр баян байһан хадань нүхэр Ефремовые парти болбол промышленностьда хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлһэн байна.

1939 ондо тэрэ хадаа ССР Союзай хүндэ машина бүтээлгын Арадай Комиссарай орлогшоор, жэл үнгэрөөд байхада—Арадай Комиссараар томилогдоһон юм.

Парти, правительство ба нүхэр Сталинай өөрынь хүтэлбэреэр нүхэр Ефремов манай ороной арадай ажахын бүхы һалбаринуудта түрүү техникэ нэбтэрүүлхэ ябадал хангахын тула машина бүтээлгые хүгжөөхэ талаар ехэ хүдэлмэри хээ.

Энэ хүдэлмэридэ байхадань Александр Илларионовичын гайхамшагта шадабаринууд үргэнөөр һалбаржа, тэрэ хадаа советскэ промышленностиин элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн байһанаа харуулаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдэй туршада нүхэр Ефремовээр толгойлуулһан станок бүтээлгын Арадай Комиссариат болбол Советскэ Армиие дайшалхы техникэ ба дайнай хэрэгсэлнүүдээр хангаха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Нүхэр Ефремов өөрынгөө эмхидхэхы бүхы оюун бэлигые, барагдашагүй хүсэ шадалые дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй түсэбые дүүргэлгэдэ, арадай ажахын шухалын шухала һалбаринуудай нэгэн болоһон советскэ станок бүтээлгые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ зорюулаа.

1949 онһоо эхилэн Александр Илларионович Ефремов ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшын тушаалда хүдэлмэрилөө.

Советскэ арад 1946 ба 1950 онуудта ССР Союзай Верховно Соведэй депутадаар тэрээниие һунгажа, ехэ этигэл найдабари тэрээндэ үзүүлһэн байна.

Советскэ Правительство Эхэ оронойнгоо ба советскэ арадай үмэнэ Александр Илларионович Ефремовэй байгуулһан габьяануудые үндэрөөр сэгнээ—тэрэ хадаа Ленинэй хоёр ордеоор, Кутузовай хоёрдохи шатын орденоор, Ажалай Улаан Тугай орденоор ба медальнуудаар шагнагдаһан байна.

Александр Илларионович болбол эрилтэ ехэтэй хүтэлбэрилэгшэ, ларуу зантай, гүнзэгы һайхан сэдьхэлтэй хүн байгаа.

Александр Илларионович Ефремов Ленин—Сталинай агуу ехэ партидэ хизааргүй үнэн сэхэ, советскэ арадта, манай социалистическэ Эхэ орондо бэе хүсэһэн бүхы наһаяа зорюулһан большевигэй замые үнэн сэхээр ябажа үнгэрөө.

Александр Илларионович Ефремов тухай гэрэлтэ дурасхаал манай сэдьхэлдэ хэтэ мүнхэдөө хадагалагдахал.

Хахасыш, ханимнай, нүхэрнай!...

* * *

Москвагай ба Московско областиин ажалшадай зүгһөө ажалшадай депутадуудай Московско городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр М. А. Яснов үгэ хэлээ.

— Мүнөөдэр бидэнэр,—гэжэ нүхэр Яснов хэлэбэ,—гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо, ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Александр Илларионович Ефремовые гүнзэгы гашуудалтайгаар һүүлшынь замда үдэшэжэ байнабди.

Александр Илларионовичын нэрэ хадаа Москвагай ажалшадта илангаяа ойро, үнэтэй юм. Тэрэ хадаа өөрынгөө бүхы хүсэ шадалые, эрдэм мэргэжэлые Москвае реконструкцилха тухай парти ба правительствын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ зорюулаа. Тэрэ хадаа манай инаг түрэл столицые болбосон болгохын түлөө, Московско областиин ажахые хүгжөөхын түлөө ехэ юумэ хээ.

Советскэ промышленностиин элитэ ехэ эмхидхэлшэ, хүтэлбэрилэгшэ Александр Илларионович Московско промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ехэхэн хүндэтэй болоһон байна.

1938 ондо Москвагай ажалшад тэрээниие РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадаар, 1946 ба 1950 онуудта ССР Союзай Верховно Соведэй депутадаар һунгаһан байха юм.

Манай коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр Александр Илларионович социалистическэ индустриин шухалын шухала һалбаринуудай нэгэн болоһон станок бүтээлгые ба хүндэ машина бүтээлгые хүгжөөхэ талаар эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри хэһэн байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай үедэ нүхэр Ефремов станок бүтээлгын Арадай Комиссарай тушаалда байха зуураа, фронтые дайшалхы техникээр ба дайнай хэрэгсэлнүүдээр хангаха талаар, мүн арадай ажахын бүхы һалбаринуудые үндэр бүтээсэтэй түхеэрэлгээр хангаха талаар гайхамшагта үүсхэл оролдолго гаргаа.

Амгалан үедэ тэрэ хадаа дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө бүхы хүсые зорюулаа.

Манай Советскэ Правительство Эхэ оронойнгоо үмэнэ нүхэр Ефремовэй байгуулһан габьяануудые үндэрөөр сэгнэжэ, тэрээниие ССР Союзай орденууд ба медальнуудаар шагнаа.

Саһаа урда ерэһэн үхэл хадаа Александр Илларионовичын орьёлмо ажабайдалыень тэрээнэй творческо хүсэнүүдэй һалбаран хүгжэлгын үедэ таһа сохёо.

Москвагай ба Московско областиин ажалшад Александр Илларионович Ефремов тухай—коммунизм байгуулгын агуу ехэ хэрэгтэ бүхы наһаяа зорюулһан, большевистскэ партиин үнэн сэхэ хүбүүн, манай социалистическэ Эхэ ороной дулатэ патриот тухай дурасхаалые хэтэ мүнхэдөө хадагалжа ябахал.

* * *

Траурна митинг дүүрэв. А. И. Ефремовэй хүүртэй урна Кремлевско ханада түнхигдэһэн нүхэндэ хэгдэнэ. Талмай дээрэ гурба дахин буудалгын абяан соностоно. Урнын табигдаһан нүхэн мраморна доскагаар бүглэгдэнэ, тэрээн дээрэ алтан үзэгүүдээр иигэжэ бэшэгдэнхэй:

Александр Илларионович Ефремов

[illegible]

Траурна маршын мелоди Советскэ Союзай Гүрэнэй Гимнын жабхаланта сууряагаар һэлгэгдэнэ.

(ТАСС).

Египедэй, Сириин, Ливанай, Иракын, Саудовска Аравиин, Йеменэй ба Израилиин Правительствонуудта Советскэ Правительствын эльгээһэн нотонууд тушаа мэдээсэлкүүд

ЕГИПЕТ

КАИР, ноябрийн 25. (ТАСС). Египедтэ Советскэ Правительствын эльгээһэн ното тухай ТАСС-эй мэдээсэлые «Аль-Ахрам» газетэ «Дүрбэн гүрэнэй дурадхалнууд тушаа Египедэй баримталһан хараа бодолые Росси үндэрөөр сэгнэнэ» гэһэн томо гаршагтайгаар толилбо.

ЛИВАН

БЕЙРУТ, ноябрийн 25. (ТАСС). Египедтэ ба бусад арабска оронуудта Советскэ Правительствын эльгээһэн нотонууд ливанска хэблэлэй гол анхаралдань байна. Ливанда эльгээһэн советскэ нотын бүхы текстые тэндэхи газетэнүүд бүрин толилоо.

«Телеграф» газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Советскэ ното хадаа бусад бүхы асуудалнуудые булиһан событи болоо. «Хамтадаа хамгаалга хэхэ» системэ байгуулха гэһэн проектын хорото удхые элишэлһыень харахада абахада, илангаяа шухала байна.

«Телеграф» газетэ түрүү бэшэг соогоо иигэжэ бэшэбэ: «Советскэ ното хадаа бүхы арабска оронуудые эзэмдэхэ һанаашалгатай «хамтын хамгаалга хэхэ» системэ байгуулха проектын авторнуудай аашануудые элирүүлбэ. СССР-эй зүгһөө агрессиин аюул тохёолдожо байһан хэбэртэйгээр арабуудые айлгаха гэжэ баруун гүрэнүүд оролдоно. Тэдэнэр арабуудые айлгаха ба Дунда Востогой оронуудые эзэмдэхэ ябадал һэргээлгэдэ зорюулан «хамтын хамгаалга хэхэ» системэ байгуулха гэһэн проектээ зүбтүүлхэ зорилгоор иимэ кампани ябуулжа байна. Гэбэшье, энэ проектын авторнуудта этигэхэ ямаршье үндэһэ баримта арабуудта байхагүй. Советскэ нотые Дунда Востогто амгалан байдал сахилгын найдабари мүн гэжэ арабууд тоолохо ёһотой.

«Аш-Шарк» газетэ советскэ нотые шэнжэлхэ зуураа, арабска арадуудай национальна үнэн зүб эрилтэнүүдые дэмжэхэ тухайда Советскэ Правительство үшөө дахин мэдүүлбэ гэжэ онсо тэмдэглэнэ.

СИРИ

БЕЙРУТ, ноябрийн 25. (ТАСС). «Дундавосточно командовани» байгуулха тушаа Сириин правительствода Советскэ Правительствын эльгээһэн нотын текстые сирийскэ бүхы газетэнүүд тунхаглаа.

«Аль-Иншао» газетэ советскэ нотые тобшоор найруулан тунхаглаба. «Хамтадаа хамгаалга хэхэ түсэб» гэдэгтэ хабаадалга хадаа Сиридэ эсэргүү хандуулагдаһан агрессивнэ хэрэг мүн, тус түсэбые бэелүүлбэл —арабска гүрэнүүдэй ба Россиин хоорондохи харилсаануудта хохидол ушаруулагдаха» гэжэ СССР тоолоно гэжэ тус газетэ тэмдэглэбэ.

ИЗРАИЛЬ

ТЕЛЬ-АВИВ, ноябрийн 25. (ТАСС). Израильда Советскэ Правительствын эльгээһэн ното тушаа мэдээсэлнүүдые израильска газетэнүүд тунхаглаба.

«Израильска гадаадын хэрэгүүдэй министерство Советскэ Союзай тунхаглаһан ното тушаа мүнөөдөө анииргүй байна» гэжэ «Гаарец» газетэ тэмдэглэнэ.

«Ал Гамишмар» газетэ «Советскэ ното ба Израилиин харюу» гэһэн гаршагтай түрүү бэшэг соогоо Советскэ Правительствын нотын гол параграфуудые дурдан, иигэжэ бэшэнэ: «Советскэ ногоодо харюу үгэнгүй орхихо гэһэн багсаамжые Израилиин правительство бүхы газетэнүүдтэ тараагаа. Олониитэ хадаа тодо харюу үгэхыень правительствоһаа эринэ. Арад олониитэ мүн лэ өөрынгөө харюу үгэхэ байха... Советскэ Союзда добтолгын түсэбүүдтэ хабаадахынгаа хажуугаар, израильско-советскэ харилсаануудай ойро хүрэнгүй байжа болохо хэбэртэйгээр Вен-Гурион ба Шарет гэгшэд олониитые мэхэлхэмнай гэжэ бү һэдэг».

ООН-эй Генеральна Ассамблейн VI сесси

Политическэ комитедтэ А. Я. ВЫШИНСКИИН хэлэһэн үгэһөө

ПАРИЖ, ноябрийн 24. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). «Бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдые, бүхы зэбсэглэлые тааруулха, хизаарлаха ба тэгшээр хороохо» гэһэн хуурмаг нэрэтэйгээр зүблэхэ зүйлдэ оруулха гэжэ гурбан гүрэнэй табиһан дурадхалнууд тушаа Политическэ комитедтэ болоһон юрэнхы дискуссиин үедэ Советскэ Союзай делегациин толгойлогшо А. Я. Вышинский үгэ хэлээ.

Политическэ комитедэй хүдэлмэрилжэ байгаа бүхы үе соо тэндэ иимэ ехэ һонирхол болоогүй юм. Сугларһан зондо ба журналистнуудта зорюулан үгтэһэн һууринууд заседаниин эхилхэһээ бүри урид эзэлэгдэжэ эхилээ. Заседаниин нээгдэхэ үеэр тэндэхи зал хүнүүдээр дүүрээд байба.

Гурбан гүрэнэй дурадхалнууд тушаа бүхы дискуссиин үе соо англо-американска блогой түлөөлэгшэд, мүн тэдэнии дагадаг хархис хэблэл иимэ тактика баримталдаг байгаа гэбэл, эдэ дурадхалнуудай зэбсэглэлые хороохо ба атомна зэбсэг хориможолхо тухай асуудалаар СССР-эй хараа бодолдо таараха, эб найрамдалда дуратай юм гэжэ харуулхые оролдоно. Гурбан гүрэнэй дурадхалнууд хадаа «хани барисаанай ба эблэрэлгын гарые» Советскэ Союзда баруун оронуудай һарбайһан ябадал гээшэ, яаралтайгаар зэбсэглэлгые болюулха гү, али һуларуулха тухай асуудалаар хэлсээ хэхын тула зохистой база болоно гэжэ тэдэ делегадууд баталба. США-гэй гүрэнэй секретарь Ачесоной хэлэһэн ба мүнөөдэр журналистнуудай дунда тараагдаһан мэдүүлгэнь мүн тиимэл тактикада зорюулагданхай байна. Ачесон болбол Хойто-атлантическа блогой соведэй болохоёо байгаа сессиие «бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал түйлаха хэрэгтэ США-гэй хүсэлэлгэнүүдэй ондоо шухала зүйл» мүн гэжэ нэрлэн, гурбан гүрэнэй дурадхалнууд тушаа сэгнэлтынгээ худал хуурмагые аргабэшэ элишэлһэн байха юм.

Гурбан гүрэнэй дурадхалнууд тухайда СССР-эй делегадай үгэ хэлэхын урда тээ хэгдэһэн шашаг пропагандань ямар зорилготойб гэбэл, тус дурадхалнууд тушаа шүүмжэлэл зэбсэг хуряалгын талаар баруун оронуудтай хани харилсаатай байхые Советскэ Союзай хүсэдэггүй ябадал болоно гэжэ тайлбарилхын тулада, тиин олониитые мэхэлхэ ба США-гэй ябуулжа байгаа агрессивнэ политикые далдалха шэнэ халха байгуулхын тулада хэгдэнэ.

СССР-эй делегациин толгойлогшо А. Я. Вышинскиин үнэн баримтанууд дээрэ үндэһэлүүлэн хэлэһэн тодорхой үгэ хадаа ООН-дохи Холбоото Штадуудай толгойлдог агрессивнэ ядрогой аашануудтань шанга сохилто хээ, тэрэшэлэн уласхоорондын байдалдахи түгшүүрэлые усадхалгада ба амгалан байдал хангаха зорилгонуудта ямаршье хамаагүй гурбан гүрэнэй дурадхалнуудай бодото зорилгые балшыса элирүүлээ.

Ехэ анхаралтайгаар соносогдоһон үгэ соогоо А. Я. Вышинский иигэжэ зааба: гурбан гүрэнэй, түрүүшын ээлжээндэ США-гэй, гадаадын политикын агрессивнэ шэглэлые элирхэйлэн харуулха хэдэн олон баримтануудһаа таһархайгаар гурбан гүрэнэй дурадхалнууд тушаа зүб сэгнэлтэ хэхын аргагүй.

Хэдэн олон тиимэ баримтануудые дурдан, СССР-эй делегат болбол гурбан гүрэнэй дурадхалнуудай хуурмаг ба нюдэ далдалһан удха шэнжые элирүүлээ.

А. Я. Вышинский гурбан гүрэнэй дурадхалнуудай проектые, тэрэшэлэн тус дурадхалнуудые оруулхадаа Политическэ комитедтэ Ачесонай, Иденэй ба Жюль Мокын хэлэһэн үгэнүүд тушаа тодорхой ба баримта түгэс шэнжэлэл хэһэн байна. Эдэ дурадхалнуудынь тэдэнэй авторнуудай баталамжануудта зүришэнэ, атомна зэбсэг хорихо, тиимэ хоримжолгые дүүргэлтэ болгохо уласхоорондын шанга хиналта тогтоохо ябадал хараалнагүй гэжэ советскэ делегат элирүүлэн харуулба.

Советскэ делегациин толгойлогшо хадаа гурбан гүрэнэй резолюциин проект зохёогшодто ба тэдэнэй тала баригшадта хандан, иимэ асуудалнуудта харюу үгэхыень дурадхаба:

«Атомна зэбсэг заабол хориможолхо ба тиимэ хоримжолго бэелүүлхэ ябадалда уласхоорондын шанга хиналта тогтоохо тухайда Генеральна Ассамблейн соносхохые эдэнэр зүбшөөрхэ гү? Зохихо конвенциин проект бэлэдхэхэ ба 1952 оной февралиин 1 хүрэтэр Аюулгүйн Соведэй үзэмжэдэ табихыень атомна энерги ба юрын зэбсэглэлнүүд тушаа комиссида Генеральна Ассамблейн даалгахые эдэнэр зүбшөөрхэ гү? Атомна зэбсэг хориможолхо, тэрээнии үйлэдбэрилхэ ябадал зогсоохо ба үйлэдбэрилэгдэһэн атомна бомбонуудые имагтал гражданска зорилгонуудта ашаглаха тухай, тус конвенциие дүүргэлтэ болголгодо уласхоорондын шанга хиналта тогтоохо тухай Генеральна Ассамблейн тогтоолой гүйсэдхэл хангаха хэмжээнүүдые энэ конвенци дотор хараалха гээ һаа эдэнэр зүбшөөрхэ байна гү? Бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүдые ба зэбсэглэлые горьтойгоор хороохо алибаа үнэн түсэб хадаа Аюулгүйн Соведэй хэмжээн соо уласхоорондын хиналтын органиие байгуулха ёһотой, энэнэй зорилгонь бүхы түрэлэй зэбсэгүүдые ба зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо ябадал хинаха, тэрэшэлэн атомна зэбсэг хоримжолгын тон наринаар, үнэн сэхээр дүүргэлтэ болгогдохын тулада тиимэ хоримжолго бэелүүлхэ хэрэгтэ хиналта хэхэ, энэ уласхоорондын орган хадаа бүхы зэбсэгтэ хүсэнүүд тухай, тэрэ тоодо сэрэгэй түхэлтэй хүсэнүүд, аюулгүйе сахиха хүсэнүүд ба полицейскэ хүсэнүүд тухай, мүн атомна зэбсэгые оруулалсан бүхы зэбсэглэл тушаа, тэрэшэлэн дээрэ дурсагдаһан уласхоорондын хиналтын органой шиидхэбэринүүдэй ёһоор хэгдэхэ уласхоорондын хинан байсаалгые хараада абалсан, мэдээнүүдые элирүүлэн мэдэхэ ёһотой гэжэ Генеральна Ассамблейн мэдэрхые эдэнэр зүбшөөрхэ гү? Атомна зэбсэг хоримжолхо ябадалые хинаха уласхоорондын орган хадаа конвенци баталагдамсаарнь, атомна зэбсэг хоримжолхо тухай конвенциин дүүргэлтые шалгаха зорилгоор, атомна зэбсэг үйлэдбэрилдэг ба байлгадаг бүхы предприятинуудые хинан шалгахыень эдэнэр зүбшөөрхэ гү?»

Эдэ асуудалнуудта зүбшөөрһэн харюу хадаа атомна зэбсэгые хоримжолхо, энэ хоримжолгые дүүргэхэ ябадалда уласхоорондын бодото хиналта тогтоохоор бэлэн байһанай эрхим гэршэ баримта болохо байна гэжэ А. Я. Вышинский зааба.

СССР-эй делегациин һанамжын ёһоор, гурбан гүрэнэй дурадхалнуудынь мүнөө байһан хэбээрээ һаа, соносхоһон зорилгонуудта харюусажа шадахагүй. Энэ проектнь һайса заһагдаха ушартай, тиимэ заһабаринуудые СССР-эй делегаци Политическэ комитедэй үзэмжэдэ энээнтэй нэгэн хамта табина гэжэ советскэ делегациин толгойлогшо үгынгөө түгэсхэлдэ мэдүүлбэ.

Эдэ заһабаринууд зайлашагүй байһан туладаа абтаха байха, тиин зэбсэгүүдые хороохо, атомна зэбсэг хоримжолхо ба тиимэ хоримжолгодо, зэбсэгүүдые хороолгодо уласхоорондын шанга хиналта тогтоохо мэтын иимэ шухала асуудалнуудаар хэлсээ түйлаха ябадалда зам нээхэнь лабтай гэжэ А. Я. Вышинский мэдүүлээ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн зургаадахи сессидэ профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин Генеральна Совет Хандалга эльгээбэ

БЕРЛИН, ноябрийн 25. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн зургаадахи сессидэ хандаһан Хандалга профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн федерациин Генеральна Соведэй сесси дээрэ баталан абтаа.

Хандалга соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида ба дэлхэйн арадуудта Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Советэй хандаһан Хандалгые ВФП-гэй Генеральна Совет бүрин дэмжэнэ. Яаралтайгаар зэбсэглэлгэдэ ба шэнэ дай тухиран үүдхэлгэдэ эсэргүү хэмжээнүүдые — түрүүшын ээлжээндэ буу зэбсэг прогрессивнэ ёһоор ба нэгэн доро хороохо, атомна зэбсэг хорихо, Кореядэхи дайнай ябуулгануудые зогсоохо, булимтаралгын сэрэгүүдые бусад оронуудай территориһоо ба территориальна уһанһаа гаргаха, арадуудай дотоодын хэрэгүүдтэ хамаархахагүй, агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха зорилготой хэмжээнүүдые абаха гэжэ ВФП дурадхана. Буу зэбсэгүүдые үйлэдбэрилгэдэ мүнөө зорюулагдажа байгаа засари ехэ гаргашанууд арадуудай ажабайдалай ба культурна хэмжээнэй дээшэлэлгэдэ ашаглагдаха ёһотой гэһэн эрилтые бүхы дэлхэйн ажалшад табина.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, ноябрийн 26. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическэ Республикын Арадай армиин Главна командовани ноябрийн 26-да иигэжэ мэдээсэбэ:

Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай арадай һайндуратанай частьнуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, бүхы фронтнууд дээрэ дайсанда эсэргүү хамгаалалтын шанга байлдаануудые хэжэ, тэрэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулжа байна.

Зүүн фронт дээрэ Янгуһаа хойгуур дайсан артиллерийскэ хүсэтэ буудалгаар халхалагдан, Арадай армиин хамгаалалтын түрүү позицинуудта хоёр дахин добтолоо. Гэбэшье, Арадай армиин хүсэн түгэлдэр буудалгаар угтагдаад, дайсан ехэ гээлтэ хоролтодо орожо, гэдэргээ сухарая.

Центральна ба баруун фронтнууд дээрэ Арадай армиин соединенинүүд зарим участогууд дээрэ добтолгонуудые хэһэн дайсанда эсэргүү байлдаануудые хэжэ үргэлжэлбэ.

Зүүн эрьеын дэргэдэ Вонсан шадар Арадай армиин частьнууд ноябрийн 24-дэ дайсанай 1 эсминецые шэнгээбэ.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буулгашалай отрядууд дайсанай хоёр самолёт унагаагаа, тэдэ самолёдууд ороной хойто талын амгалан нютагуудые зэрлиг муухайгаар бомбодохо ба пулемёдоор буудаха ябадалда хабзадаһан байна.

Кореядэ даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүд тушаа

Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулба:

Кореядэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээнүүдэй үедэ байгуулагдаһан подкомитедэй ноябрийн 23-най заседани дээрэ хоёр талын делегалууд зүблэхэ зүйлэй 2-дохи пункт тушаа формальна хэлсээ түйлаа. Тиихэ зуураа, хоёр талын офицернүүд хадаа хоорондын мүнөөнэй линиин байһан газарые шалгажа эхилбэ. Эдэнэр сэрэгэй демаркационно лини байһан газарые шалгана. Эдэнэр демилитаризованно зонын дундахи лини болгон формальна тодорхойлхын тулада, подкомитедтэ табиха ба подкомитет—баталуулхын тулада тэрэнии хэлсээнтэй хамтадань делегацинуудай пленарна заседанида табиха байна.

Подкомитедэй абаһан хэлсээнэй бүрин текстнь эндэ хэлэгдэнэ гэбэл:

Корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай делегациин, ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй делегациин байгуулһан подкомитет хадаа «демилитаризованно зоно тогтоохо зорилгоор хоёр талын хоорондо сэрэгэй демаркационно лини тогтоолго — Кореядэ дайнай ябуулгануудые зогсоохо гол услови мүн» гэһэн зүблэхэ зүйлэй 2-дохи пункт тушаа иимэ хэлсээ түйлаһан байна.

1. Хоёр талын хоорондын бодото лини хадаа (ушар байдалай эрилтые хараадаа абажа, тус хэлсээнэй 2-дохи гү, али 3-дахи пункт дотор бэшэгдэһэн ёһоор) сэрэгэй демаркационно лини болохо; даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай баталагдаһан хэлсээн дотор заагдаһан саг соо хоёр талын зэбсэгтэ хүсэнүүд даб дээрэхи эблэрэлгын үедэ демилитаризованно зоню тогтоохын тула энэ линиһээ 2 километрээр сухариха байна.

2. Хоёр талын түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн подкомитет хадаа дээрэ дурсагдаһан принциптэй зохилдуулан, мүнөө байгаа хоорондын линиие сэрэгэй демаркационно лини ба демилитаризованно зонын дундахи лини болгон дары тодорхойлхо ёһотой. Тус хэлсээе, мүн дээрэ хэлэгдэһэн сэрэгэй демаркационно линиин ба демилитаризованно зонын байха тодорхой газарые делегацинуудай пленарна заседаниин баталһанай һүүлээр 30 үдэрэй турша дотор, сэрэгэй даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнэй баталагдаһан байгаа һаа — сэрэгэй демаркационно энэ линидэ ба демилитаризованно зонодо ямаршье заһабаринууд хэгдэхэ ёһогүй байна. Энэнь хоорондын линидэ оруулагдаһан ямар-нэгэн хубилалтануудһаа дулдыдахагүй юм.

3. Даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнэй баталагдаха хүрэтэр сэрэгэй ябуулгануудай үргэлжэлхэ ушарһаа, энэ хэлсээе, мүн тус хэлсээнэй хоёрдохи пункт соо тодорхойлогдоһон ёһоор сэрэгэй демаркационно линиин ба демилитаризованно зонын байха тодорхой газарые делегацинуудай пленарна заседаниин баталһанай һүүлээр 30 үдэрэй турша дотор, сэрэгэй даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнэй баталагдаагүй байһан ушарта, хоёр талын түлөөлэгшэдэй подкомитет хадаа сэрэгэй даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээ баталхынгаа урда тээ, хоорондын бодото линидэ оруулагдаһан хубилалтануудтай зохилдуулжа сэрэгэй энэ демаркационно линидэ ба демилитаризованно зонодо заһабаринуудые оруулха ёһотой. Сэрэгэй демаркационно заһагдаһан линиинь тэрэ үедэ байха хоёр талын хоорондын линитэй нарин зүбөөр таарулагдахын ба сэрэгэй даб дээрэхи эблэрэлгын үедэ сэрэгэй демаркационно лини болгогдохын тула тиигэжэ хэгдэхэ байна.

Франциин тараашад эб найрамдалай түлөө тэмсэнэ

ПАРИЖ, ноябрийн 26. (ТАСС). Үсэгэлдэр Периге городто (Дордонь департамент) тараашадай ехэ суглаан болобо, энээнии Францийн коммунистическэ парти эмхидхээ. Ороной хэдэн олон департаментнуудай тараашадай 7 мянган түлөөлэгшэд суглаан дээрэ байлсаба.

Французска коммунистическэ партиин политбюрогой гэшүүн Вальдек Роше гэгшэ ороной хүдөө ажахые техническэ талааарнь зэбсэглэхэ табанжэлэй түсэбые коммунистическэ партиин зохёон бэлэдхэһэн тухай хэлэбэ.

Сугларагшад хадаа Францийн коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь Жак Дюклогой хэлэһэн үгые халуунаар угтаа.

Суглаанда хабаадагшад хадаа тараашадай делегаци һунгаа, энэ делегацинь агуу ехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулхые эриһэн резолюциие ООН-эй Генеральна Ассамблейн 6-дахи сессиин делегадуудта барюулхын тула Париж ошохо байна.

Суглаанда хабаадагшад Морис Торездэ амаршалгын бэшэг эльгээгээ.

Англо-американска харилсаанууд тухай

ЛОНДОН, ноябрийн 26. (ТАСС). Бусадай мэдэлдэ Англиин ороһон ябадалынь тэрээндэ ехэ хохидол ушаруулна гэжэ «Рейнольдс ньюс» газетэ тэмдэглээд, англо-американска харилсаануудые хубилгаха гэжэ уряалба. Тус газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Зүүн Европотой хэхэ худалдаа наймаанай, Европын экономическа ажана тэниглэн байдалда тон шухала худалдаа наймаанай олохон каналнуудые хааха гү, али хизаарлахыень Англиие, мүн бусад оронуудые американска политика лэ баалаһан байна. Мянгаад жэлэй турша дотор Европын зүүн ба баруун зүгэй хоорондо хэгдэдэг байһан худалдаа наймаае юуншье һэлгэжэ шадахагүй.

Америка лэ атомна вюусануудые шуналтайгаар дарана, тиихэ зуураа атомна бомбардировщигуудай базануудые английска территори дээрэ байгуулна...

Америка лэ Англиие һуларуулжа, Европодо экономическа үгырэл ба социальна арсалдаа гаргажа болохо хэмжээгээр ба темпээр дахин зэбсэглэлгэ хэхые эринэ».

Советскэ Союзтай ба арадай демократиин оронуудтай хизаарлалтагүй худалдаа наймаа хэхэ, Хитадай Арадай Республикые ООН-до абаха шухала гэжэ тус газетэ мэдүүлбэ.

Иранска залуушуулай шэн... организаци

ПРАГА. «Иранска залуушу... эрхэнүүдые хамгаалха национа... бэлэдхэлэй комитет» байгуу... даа гэжэ Тегеранһаа Телегр... агентство дамжуулна.

Иранска залуушуулай 40 ш... элдэб шэнэ организацинууд ... комитедтэй холбоотой байна ... «Джеванане демократ» газетэ ... шэнэ. Египетскэ арадай сүлө... гын тэмсэл дэмжэһэнэй ба эб ... рамдалай тала баригшадай ... лөөндэ хабаалаһанайнь түлөө ... дентнүүдые һая мүрдэйһэн ... арестоваһан ябадал тус ком... дые байгуулха шалтагаан боло...

Суэцкэ каналай зоно... английска солдадууда... дунда хүдэлөөн болон...

КАИР. «Аль-Мысри» газ... мэдээсэһэнэй ёһоор, һаяхан а... канска 16 солдат (Баруун А... кын хүнүүд) Суэцкэ каналай ... до байгаа английска эзэмдэ... зэбсэгтэ хүсэнүүдһээ зугат... Тус солдадууд египетскэ ар... эсэргүү тэмсэхээ арсаһан ба ... оронлоо бусаха эрилтэ хэһэн ... на. Африканска ондоо нэгэ ... солдадууд тиимэ шалтагаа... буһалгаа хэбэ гэжэ газетэ мэд... нэ.

Агрессивнэ Хойто-атлантическа союзай соведэй сесси дээрэ

РИМ, ноябрийн 25. (ТАСС)... ябрийн 24-дэ болоһон түрүү... публична заседаниин һүүлээр, ... то-атлантическа союзай сов... сессиин саашанхи хүдэлмэринь ... лэлэй түлөөлэгшэдһөө нюуса, ... мал байдалда болохо байна.

Үсэгэлдэр үдэшэ соведэй пле... на хаагдамал заседани болоо, ... рэнь сессиин зүблэхэ зүйл бат... гада ба уласхоорондын байд... юрэнхы асуудалнуудаар һа... андалдан мэдэлсэхэ ябадалд... рюулагдаһан байгаа. Түрүүлэ... байһан Пирсоной зүгһөө журн... нуудта мэдүүлһэнэй ёһоор, ... дискусси хэнгүйгөөр» һайшаа... һан зүблэхэ зүйлдэ иимэ гол ... нууд оруулагдаа гэбэл:

Хойто-атлантическа блогой ... нуудай сэрэгэй бэлэдхэл ... Эйзенхауэрэй элидхэл;

«Баруун тээхи хамгаалалгада... руун-германска сэрэгүүдэй ... далга тухай асуудалаар Шу... элидхэл;

Атлантическа пактда хабаа... орон бүхэндэ байгаа зэбсэгт... экономическа арга боломж... тухай асуудалаар Хойто-атл... ческа союзай оронуудай 12 ... нистрнүүдэй саг зуурын ком... хүдэлмэри тухай Гарриманай ... хэл.

Хойто-атлантическа союзай ... үргэлжын органуудай—сэрэгэй ... митедэй, гадаадын хэрэгүүдэй ... нистрнүүдэй орлогшонорой ком... дэй, сэрэгэй үйлэдбэриин, фин... ва ба экономическа захирг... асуудалнуудые эрхилһэн бюр... элидхэлнүүд зүблэхэ зүйлдэ ... шэлэн оруулагдаа.

Ноябрийн 24-нэй үдэшын ... мал заседани дээрэ Ачесон (Ду... Востогтохи, илангаяа Корея... байдал тухай асуудалаар), И... (Дүтын Востогтохи байдал тух... Шуман (Индо-Хитадтахи ба... тухай) үгэ хэлэжэ, һанал бо... андалдан мэдэлсэбэ гэжэ Ан... агентство мэдээсэбэ. Бусад ор... дай делегадууд дискуссида т... лэн хабаадаба.

«Бүхы сессиин гол асууд... Эйзенхауэрэй элидхэл болоно ... Хойто-атлантическа союзай сес... кулуарнуудта тэмдэглэнэ, Эйз... эр хадаа «сэрэгүүдые олоор үг... сэрэгэй бэлэдхэл түргэдхэхэ» ... уряа хэхэ юм гэжэ «Нью-Й... Геральд Трибюн» газетэ бэшэ...

Харюусалгата ред...

Б. А. ОЧИРО...

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — ... нуулшын баатаршалга» (12 ча... «Акбар гэжэ эрсэн гүрөөһэн» (1... 18, 20, 22 часуудта).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Ед... хүбүүн» (11, 1 часуудта), «Ел... церт» (15, 17, 19, 21 ча... «Балеринын хуби заяан» (23 ча...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора —7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта— 4-52, сельскохозяйственного ... промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров 16.

Н—03731. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР.